

A MI LAPUNK

M A G Y A R P A R N A S S Z U S.

Mag hó alatt.

Irta: ADY ENDRE.

Gyötrött és tépett magamat
Régi hiteiben fűrösztve
Vérből, jajból és lángból
Szedegetem össze
S elteszem, mint életes holtat.

Kell még Tegnapról hív tanú
S kell talán az én hadi-sarcom,
Hogy drága mementóként
Fölemeljem arcom
Egy új emberű új világra.

Vád nélkül széttékintgetek
Majd vertségek és diadalmak
Földjén, hogy a kaoszából
Harsos ígét halljak
Vagy harsos ígét én hallassak.

Hős emberségem, várakozz,
Szép álmokat aludj, lefényllett
Jós és jó magyarságom,
Hívni fog az Élet
S föltámadások örök Rendje.

Most tél van s szegény mag-magam
Megnémítva és behavazva
Rendeltetés hitével
Örzöm meg taraszra,
Igazimnak sarjadásáig.

Ady Endre 1877 november 22-én született Érmindszenten, Szilágymegyében. Meghalt Budapesten 1919 januárban. A magyar irodalomnak Petőfi Sándor óta legnagyobb lírikus költője. Igazi költő, aki próféta szemmel és erővel látta és énekelt meg a magyarság nagy bajait. Leghíresebb verköteteli: Vér és Arany. Szeretném, ha szeretnének. Illés szekerén. Új versek. Halottak élén. Az új ember életét, sokféle érzését és gondolatát írta meg nagyszerű költeményeiben. A magyar tragédia, a magyar falu, a magyar géaiusz, a magyarság szuevedésével megváltott Jövőjét tárta elénk. Korára nagyhatással volt. Szerette az ifjúságot és tőle várta a jobb jövő eljövételét. Értékét ma már Európaszerte kezdik elismerni. A huszadik század talán legnagyobb lírikusa volt Ady. Megismerése és nagysága nőttön nő. Az ifjúság számára a legjobb Ady gyűjtemény: Párkányi Norbert: A jegyzetes Ady.

A második törvény.

Nem az az igazi cserkész, aki cserkészruhát ölt, levizsgázik és leteszi a cserkészfogadalmat, hanem az, aki mindig és mindenben a tiztörvény szerint él akár tudatosan, akár öntudatlanul. Az élet ezer követelményt állít az ember elé s minden percben próbára teszi az egyént, vajjon elég erős-e, hogy megbirkózzék a kísértő sárkánnyal, amelyet a sárkányölő Szt. Györgyszobor oly megszólalóan érzéket meg.

A tiz cserkész-törvény szerinti élet igen nehéz. Lemondást, önzellenséget, önfeláldozást, egész embert követel. A cserkész nem önmagának él, hanem másoknak. Szereti Istenét, imádkozik embertársaiért, akiket meg akar érteni, akiket boldoggá akar tenni és ezért a „cserkész híven teljesíti kötelességét.“

Az élet ezerarcú képe a minap megmutatott nekünk egy ilyen cserkészfiút. Egyszerű földmives szülők gyermeke volt. Ott nőtt fel a gömörmezei Bakti pusztán munkás szülők és jóbarátok közt a természet ölében. Iskolába is alig járt, de azért vallásos lelkülete, embertársaival való együttérzése arra tanította, hogy azt a helyet, ahová a sors állította, egészen betöltse. Benne kikristályosodott a magyar faj becsületessége, az egész ember fegyelmelztsége és kötelességtudása. A neve Kiss Ferenc.

Nem volt hivatalos cserkész, de élete feláldozásával megmutatta, hogy mégis mintacserkész volt. Míg otthon élt az egyszerű, szegény, de tisztaság és tisztaság szülői házában, mindig jókedvű és szorgalmas fiú volt. Mikor elvitték gyalogos katonának Olmützbe, ott is szó nélkül, engedelmesen teljesített minden parancsot, még akkor is, ha az nehezére esett. Így került 1927 szept. 25-ről 26-ára virradó végzetes éjszakán mint ő a olmützi katonai fegyház folyosójára. A hideg folyosón a hosszúra nyúló idő unalmasságában nézte és számlálta fel-le járva katonalépéseit s merült el hálborzongató egyedüliségében Isten gondolatába s lelke hazaszállt öregedő, kérges kezű szüleihez, akikért imádkozott.

És abban a lelkiállapotában váratlanul meglepi őt az emberi társadalomnak két közveszélyes tagja, két elvetemült, szökőfélben levő rablógylkos, akiknek útját állta. Hagyhatta volna őket futni is; de nem, őt őrnek állították s az ő kötelessége a reábizottakra őrködni. A mindenre elszánt rablógylkosokkal felveszi a harcot s dacára annak, hogy halálos haslövést kap, megállja a helyét hősiessé, míg segítség érkezik. A gonosztevőket ártalmatlanná teszik, szegény Kiss Ferenc azonban összeesik s az orvosok keze alatt kileheli lelkét. Ime a cserkész, aki nem ingadozik, nem habozik, de teljesíti kötelességét — még élete árán is.

Kiss Ferenc holttestét eltemették fényes

katonai pompával. A hadügyminiszter, a katonai hadosztályparancsnokság kifejezi legforróbb részvételét Kiss Ferenc szüleinek és a kötelesség teljesítése terén szerzett érdemeiért hősnek, mintakatonának állítják oda Kiss Ferencet, az egyszerű gyalogos katonát. Mi azonban csak cserkész, de igazi cserkész látunk Kiss Ferencben, aki mintaképe lehet minden cserkésznek.

Kiss Ferenc példája igazolja azt, hogy az egyszerű, könnyen megérthető cserkész-törvények szerint élni dicső dolog. Nem kell ide sok gondolkodás, tanultság, csak hűség, odaadás, magától-értelődöttség. Nem kell ilyen esetben töprengés és a dolgok boncolása, a bonyolult és kényes kérdést szabályozza Krisztus páratlanul egyszerűségű tanítása: „Amit akarsz, hogy cselekedjenek neked az emberek, cselekedd te is másoknak.“ Itt elhallgat az önzés, a szellemi egyoldalúság, az értelmi elmaradottság: itt az önzellenség készletli cselekvésre az embert.

Ilyen egyszerű, önzellen, Istenfélő, becsületes, emberszerető cserkész volt Kiss Ferenc, akinek emléke erőt ad a hasznos élethez, a kötelességnek megalkuvás nélküli teljesítéséhez, a keresztényi önneveléshez, hogy Istent imádjunk, embertársainkat szeressük s jellemes életet éljünk.

Aki eddig nem értette meg a második cserkész-törvényt, annak minden szónál is beszédesebben megmagyarázza Kiss Ferenc példája: „A cserkész híven teljesíti kötelességét!“

Scherer Lajos.

Didergő . . .

*Didergő gyermek áll az utcáson,
Kezét kinyújtva kéreget.
Elmennek százan, jaj, nincs, aki adjon
Aszott kezébe kenyeret.*

*Apám meghalt, anyám éhezve-fázik,
— S majdnem félholtan szendereg,
Ó, adjatok, jó néni és jó bácsi,
Egy darab száraz kenyeret.*

*Kis testvérekem nem tudnak kacagni,
Szemből mindnek könny pereg,
— Ó, adjatok, mert éhen fognak halni,
Csak egy harapás kenyeret.*

— A gyermek ott áll, — szánakozó ninesen,
Ó, szívtelen rossz emberek,
— Látom, nem vágott végig még az Isten
— Ó, mert adnátok kenyeret.

Klimits Lajos.

Magyar messiások útján.

A világtörténelem nagy erősei közt külön helyet foglalnak el a Messiások. Elemi hatalmaságú faj ez. Kezdi a harcot az elnyomottakért egy Isten háta mögötti helyen és végzi halhatatlan munkáját az emberi mirákulum mithoszában erkölcsi küldetéssel az egész világ számára. Azért a Messiások társasága időn és téren kívül áll és az évek számával nem veszít értékéből, ellenkezőleg: magasabbra nő és mélyebbre veri gyökerét. A Messiások az örök Folyó, melybe mindig fürdeni jár az elfáradt emberi lélek. A Messiások úgy hasonlítanak egymáshoz, mint egyik téglá a másikához. Nem ép testben, Léleken. Hisz ők főleg csak Lélek. Valahány volt, mind Lélek volt és mind Igazság volt. A Messiások elhivatása pedig benne van az emberiség megváltásában, ahogy azt Esaiás próféta írja: az Úr lelkeivel jönnek, hogy a szegényeknek hirdessék az öröm ígét, a löredelmes szívűekkel meggyógyítsák, a foglyoknak szabadulást hirdessenek és megnyissák a vakok szemeit és szabadon bocsássák a lesújtottakat és hirdessék az Úrnak kedves esztendejét.

A Messiások egyéni élete, erről ismertek rájuk, mindenkor Kálvária. Ők szenvedni és meghalni jöttek a mi jobb mindennapjainkért. Meghaltak: mi köveztük őket egyon, mi feszítettük keresztfára, mi szaggattuk ki májukat, mi öntöttünk mérget szájukba, mi hagytuk éhen pusztulni. A tömegember szeme hályogos, nem látja a Messiásokban a messiásit, csak amikor már sötétség borul a Koponyák hegyére és bűnhődéstjósító villámok cikkáznak alá, akkor mellét verve mondja: bizony, bizony ez Isten fia volt!

A magyar Messiások útja talán még tövisdúsabb, talán a magyar Messiások sorsa prometheusibb, sokratesibb, názarétibb, aszizibb, mint a más világvidékek Messiásaié.

Elkerülhetle-e hát sorsát Ady Endre, mikor egyszer a magyar Messiások útján jött ide? Ha

akarta volna, még akkor sem-

De ő nem is akarta. O elébe ment sorának, mint a Hős.

És nem volt a magyar szellemi világ traverzhordói közt még egy olyan is, akire a gyalázkodások és parittyakövek akkora sokasága hullott volna, mint Ady Endrére, a poétára, akiről a kritika megállapította, hogy Petőfi Sándor után a legnagyobb lírai költőnk, a huszadik század Európájának magyarsága determinálta legvalóbb lírikusa.

Mindez most novemberben jut emlékezésünkbe, mikor a sírokra rátesszük a krizantémkoszorút és a kegyelet gyertyát gyújt szívünk mélyén, elhaltainknak. Mert ha élne Ady Endre: most volna — november 22-én — ötven esztendő. Azért itt van az ő sajátos arcának ez a két képe, mert az ilyen fölöttébb érdeklő olvasó embert. De Ady Endre sokkal inkább alany, mintsem hogy fotográfia-tárgy lehetne. Most és mindig az Ady lelki portréjáról van szó, a költő szellemi arcáról, melyben minden magyar Messiás vonásaiból van valami.

Ady Endre és felesége.

Azért most kevésbé fontosak Ady Endre életrajzi adatai, írott költeményeinek száma és szórszálhasogató boncolása. Az ilyenfélék után azok kutatnak, akiknek szívük nem tiszta; mert mihelyest csak egy hasonlatban vélnek valami helyén nem valót felfedezni, rögtön megindító ajkbiggyesztéssel mondják: tudtuk, ez az, hisz látszik, ime, na persze — a destruktivizmus. De akiknek a szívük tiszta és tudnak büntelen gyermeki lélekkel közeledni a messiási ígék felé: azok teljes fényességében látják meg a látni óhajtottat.

Ady Endre annak a sornak az élén áll, melyben visszafelé a múltba ott találjuk a magyar fajiség első szimbólumos, vérködlepte alakját: Koppányt, a somogyi vezért, a dacos turáni pogányt, akinek tragikus igaza érdekében még senkifia sem szállt síkra a magyar történetírás

terén, ott bukkanunk rá a tizenhatodik század magyar Koppányára, az alföldi kereszteshadjárat vezérére: Dózsa Györgyre, aki először mert jogot és földet kérni a magyar parasztnak; ott lúnik elénk Apácai Cseri János sápadt arca, a magyar kultúra tűzéhes fájdalmával; ott menydörög az eretnek-üldöző Pázmány Péter, ott szoltározik a gönci bibliafordító: Károli Gáspár, ott vannak Csokonai Vitéz Mihály, Berzsenyi Dániel, Vörösmarty Mihály, Vajda János, Arany János, Petőfi Sándor, ott a Negyvennyolc váteszsége: Kossuth és Széchenyi, ott vannak írók és hadvezérek, tudós Bolyai Jánosok és úzólt Kőrösi Csomák, a Martinovicsok forradalmisága és a Jókai Mórok szelíd szép békessége, ott az ezerév paraszti humuszán minden igaz magyar javító szándék hordozója, a Paraszt és a Falu csodás termésű, hités jövőjü, földszagú áradása, a magyar lélek kifejezést-keresése és találása.

Ez a keret ahhoz a bizonyos képhez, amelyen Ady Endre lelki arca van lefestve. Milyen már most az arc maga?

Aki valaha is olvasott egy Ady verset: meglátta, megérezte, hogy itt az Élet szerelme, véres, csodás teljességű nagyszerűségéről mondanak próféciát, harcot, Tiborcot, dacos megnevelést, ritmus, rím és szavak. Nincs talán a magyar irodalomban még egy olyan költő, akiben az élet nagy és szép vágya oly elemi erősségű lenne, mint az Adyban. Ady akarta, vágyta, szerette, prédikálta, ültette, öntözte az Életet, anyás virrasztással vigyázott arra, hogy dér ne üsse, vihar meg ne tépázza, dúvad kárt benne ne ejtsen. Ady nem elégedett meg a filiszterek vasárnapdelutáni konzervdobozos élésével, benne a pogány magyar napisteni életessége, a végtelen szabadság, a lagnagyobb jószág, a legmélyebb szeretet, a legőszintébb vallás, a legerősebb vigasság élellángja lobogott. És gyűjtőlencsét keresett önmagában, hogy nemzetére szórja ezt a hatalmas életerőt: hogy eljöjjön a jobb sors, hogy virágozzék és sudárba szökjön és gyönyörű legyen a magyar élet, nagy jövőjü a magyar kultúra és boldog fehérségű búzakenyér minden ember minden napja. S hogy ez a vágya nem teljesülhetett, azért volt boldogtalan, azért zokogott az ő szava sokszor, azért kereste a magyar sors átkát, azért beszélt a

Halállal: mert egyre erősebben szerette az Életet. A keresők és nem találók fátumával ütött költő volt Ady. Kiszökött Párisba, a könnyű szellemiségű nyugati parfümös szimbólumba. És ott az idegenben, a mákonyos aszúbor serlegénél dobant legdacosabban, legingerültebb magyarságával ősi igaz magyar volta. Ady Endre intett a közelgő földindulásra, az ő messiási szeme észrevette az új Mohácsot a látszólagos jólét árca mögött. És amikor bezúdult a különös nyáréjszakán az apokalipszis szörnyűséges négy lovasa, mikor dörgött a vihar, égett a föld, szétcsapott a tenger és zuhantak a sziklák, mikor a magyarságot kivezényelték a négyvilágtáj frontjain hősi halált halni: kinek szája kiáltotta a Halál dobpergésében az Élet riadóját? Ady Endréé, solo solissimo egyedül az egész magyarságban. A „Halottak élén“, Ady utolsó verskötetete, a magyar humánus legigazabb hangja, az élet utolsó óriási hívása, a tisztulás és igazság szava az új jövő diadalmas hite és munkája.

A halott Ady.

Ady Endre meghalt. Elhallgatott a szidás zivaja. Már a Messiások útján jön felénk. Mert felénk jön, az ifjúság felé, hisz itt az ő testamentumáról van szó. Az ő próféta-szíve nemzete jövőjének dedikálta minden szenvedések árán megváltott igazát, mikor azt írta: „Igen, én élni s hódítani fogok Egy fájdalmas, nagy élet jussán, Nem ér föl hozzám szitkozódás, piszok: Lyányok s ifjak szívei védenek.“ Igen, az élők legélni-akaróibbjainak élén jön Ady Endre, mert hisz az ő emberebbmagyar lelkéből indul útra a magyar Jövő: a szebb, hatalmasabb, jobb minden eddiginél.

Szalatnai Rezső.

„Vallom és hirdetem, hogy nincs értékesebb, hatalmasabb, szebb, mint az élet. Mindig szép és mindenütt. Fetrengett a lelkem sokszor porban is, sárban is. De mindig új és új magasságai jöttek az életnek. Az élet szent, szép, hatalmas és értékes valami. A sárban is szép, a szüzi havasi tetőn is. Mert mélység és magasság az élet. És nincs más igazság, mint az élet.“

ADY ENDRE.

„A krizantém tájékaról szárnyalt föl és talált valamikor Európára a magyar lélek. Ennek van még mutatni és mondani valója Európa és a világ számára.“

ADY ENDRE.

Pisti mégis cserkész lesz.

Irta: SZOMBATHY VIKTOR.

Ebédután Pisti piros almát rágsált és hosszas tünődés után mondta az édesapjának:

— Hát nem leszek cserkész. Nem és nem! Hogy én parancsszóra ugráljak velök, hogy csúfoljanak, ha valamit nem tudok, hogy kommandirozzanak, hogy loholjak a kirándulásokra és bolond törvényeket magoljak? Nem!

— Jó, — válaszolta az édesapja és legyintett a kezével — én nem erőszakollak, most is csak megemlítettem, hogy ha kedved van cserkésznek lenni: én nem ellenezném. De ha úgy fujtatsz ellenök, akkor természetesen nem is lehet beállnod középük.

Pisti a csutkát szeletelte a gyümölcsös késsel. Aztán felállott, kinyújtózott s a mai szabad délutánra gondolt. Szombati nap volt. Délután nincsen előadás az iskolában s úgy gondolta, kimegy a gimnázium udvarára volley-ballt játszani a hetedikesekkel. Vette a sapkáját és úntottan indult hazulról. Unta a sok volley-ballt, meg az ordítózó, veszekedő hetedikeseket, de más mulatsága nem ígérkezett.

Az iskolaudvaron azonban nem voltak még hetedikesek, csak néhány alsóosztályos játszott focit egy kapura. Ellenben a tornacsarnok ajtaja előtt gyülekeztek már a cserkészek, akik valahová a városi erdőbe akartak kirándulni. Míg a szép ősztart: használják az időt. Ott gyülekeztek erősen, a parancsnok úr szigorú pontosságot kívánt.

Pisti zsebre vágta a kezét és nem messze tőlük nekitámaszkodott a mászórúdnak. Füttyözött. Nem szerette ezeket a cserkészeket. Nem lehetett velük verekedni, sem gorombáskodni. Ha csúfolta őket, csak mosolyogtak rajta; egyáltalában: nagy volt a fegyelem és az összetartás közöttük s valahogy mindig szelidebben, szebben viselkedtek, mint a nem-cserkész fiúk. Pisti nem volt rossz fiú, csak ellenszenvesnek tartotta ezeket a sárgaingeseket, akik kiváltak a többiek közül.

Itt jön egy cserkész éppen, mellette. Ez is Pista volt, a druszája.

— Hová mégy, Taubinger? — szólította meg a lázasan igyekvő őrsvezetőt.

Taubinger Pista összecsücsörítette a száját s a létánfalvi kiszólást füttyentette:

— Ffitt... gyere velünk!

— Dehogy megyek! Ffitt...

Ott maradt tovább is. A cserkészek már sorban állottak, a parancsnok úr megkapta a jelentést. Néhány vezényszó, a csapat kettes sorokba paltant. A parancsnok úr a menet elejére mutatott:

— Ott hiányzik valaki. Pótolni kell.

Körülnézett. Pillantása Pistire vetődött, aki

még mindig a mászórúd tövében szemlélődött.

— Ugyan, gyere velünk, állj be a sorba. Ha egy délután velünk tartasz, nem esik bántódás a dicsőségeden.

— De én nem vagyok cserkész — húzódott.

— Nem baj, gyere csak!

Bándy tanár úrral nem lehetett cicázni. Kelletlenül állt be a sorba, kényelmetlenül érezte magát. Néhány fordulatot elhibázott, nem értette pontosan a vezényszavakat s erre a füle izgalomban kipirosodott. Szégyellte magát, félt, hogy kinevetik. Körülnézett a sorban, ahol Péterfit kellett pótolnia a Mókusok között, de csodálatos, egyik sem mosolygott rajta. Pedig már mérges volt, bizisten pofonúti, ha valamelyik rávigyorog. De egyik sem mosolygott. Komolyan mentek mellette, csendben, holott ő már régen sugdolózott volna csúfolódva. Dühös lett s most már szándékosan tévesztette el a vezényelt mozdulatokat.

A mellette menő végre is csendesen rászólt:

— Cserélj lépést, Pisti, így bizony elhibázod.

De olyan csendes, finom volt ez a figyelemzető, hogy nem lehetett megsértődni miatta. Mikor újból tévesztett néhányszor, a segédtsízt megbocsátóan mondta:

— Nem baj; istenem, ma van első cserkészkiránduláson s máris szokailanul jól megy neki.

Egy pillanatig büszkeség feszítette, de a másik percben dühös lett. Nem, nem lehet belekötni ezekbe a cserkészekbe!

Igy értek ki az erdőbe. A csapat elpihent a gyepen. Pisti is leült magának egy zsombékra. Fűszálat rágsált. Lassan mult a dühe. Az úton senki sem bosszantotta, sőt, nagyon szépen beszéltek vele, Schubert Ricsi még bocsánatot is kért tőle, mikor a lábára ejtette a botját. Hát ez tetszett neki.

De azért úgy ült ott a zsombékon, olyan gyanakodóan és mindenre elkészülve, mint az üldözött vad.

A csapat játékhoz fogott. Pistit is beosztották a játszórendbe. Hárászjáték ment, mulatságos volt Pistinek is. Új játék: eddig nem ismerte s nagy kedvvel szakította le a piros zsinórt ellenfele karjáról. Ugrálni kezdett örömben s amint az iskolaudvaron szokták, nagy lármával lelkendezett:

— Legyőztelek, véged van, halott vagy! — üvöltözte. Boldogan leste a másik bosszankodását. De az mosolygott s nem volt mérges.

— Nem baj, — mondta a legyőzött, —

majd máskor jobban sikerül nekem.

Pistit ez lehütötte. Itt csak ennyibe veszik a vereséget? Diadalmasan csapott más ellenfélre. Ott hengergöztek, ugráltak egy szilvafa alatt. Most ő volt az ügyetlen. Az ellenfél lekapta karjáról a hárászt. Elsápadva állt meg. Szeme forgott. De a másik kezét nyújtotta feléje:

— No, szervusz! Véletlenül nekem sikerült, de te is jól harcoltál, meg kell adni.

Pistivel forgott a világ. Ő diadalüvöltésekhez volt szokva, itt meg egy szíves szóval elintézik a küzdelmet. Nem fért a fejébe sehogy.

Egy kis megszegyenülésfélét érzett, ahogy pihegve ült vissza a zsombékjára. El is csodálkozott, hogy itt a játék minden különösebb górombaság nélkül ment. A legyőzöttek a fűre heveredtek, de nem érezték megbántva magukat, higgadtan beszéltek meg a játékot.

— Pisti is tud, csak egy kicsit heves még, — mutattak rá a fiúk. Pisti közelebb húzódott hozzájuk.

— Ti mindig ilyen csendesen játszatok? Soha nem veszekedtek? — kérdezte tőlük gyanakodva.

— Óh, az nem szép, abban nincsen semmi cserkészies — mondta a másik Pista, a drusza.

Végetért a játék. Elpihentek a fűben s lassan pakkolták ki tarisznyájukból az uzsonnát. Pisti félrehúzódott. Korgott a gyomra, megéhezt. Körülpillantott a tájon: nem látna-e valahol egy vadkörtefát legalább, vagy valami szederbokrot?

Kéz érintette meg a vállát. Süteményillatot érzett. Két fiú is tartotta eléje a csomagját.

— Tessék, végy belőle, — kínálták szívesen.

... Tessék, végy belőle ...

— Köszönöm — húzódott — nem vagyok éhes.

— Dehogy nem! Megéheztél, ugyis tudjuk. Csak parancsolj, van nálunk elég!

Hálásan nyúlt a sütemények közé. Egy osztálytársa, akire pedig haragudott már a múlt nyár óta, almával kínálta Ránézett. Megrázta a fejét.

— Nem kérek, — vágta oda nyersen.

De az nem tágitott. Leült melléje.

— Visszautasítod? — kérdezte csöndesen.

— Tőled nem kell!

Elfordította a fejét. A másik még mindig ott maradt.

— Látod, — mondta a másik később, — voltaképen nekem volna okom rád haragudni. Emlékszel? Hiszen te sértettél meg. De cserkészek nem szoktak haragudni egymásra.

Dühösen fordult hátra Pisti:

— De én nem vagyok cserkész!

Az nyugodtan folytatta:

— A cserkészek mindenkivel békességben élnek.

Kis idő múlva még hozzátette:

— No, fogadd el az almám és ne haragudjunk egymásra.

Olyan szeliden, mégis ellenállhatatlan erővel mondta, hogy Pisti önkéntelenül nyúlt az almák közé.

— Jó, — mondta, de meg akarta őrizni a fölényét, — hát nem haragszunk. Ma délután nem haragszom.

De az még mindig ott maradt. Pisti elfordult tőle és csendesedő dühvel rágta az almát. Az a másik megfogta a kezét.

— Mit akarsz?

— Tudod mit, — szólt a másik — máskor se haragudjunk egymásra. Soha. Legyünk inkább jóbarátok.

Pisti arcát elfutotta a vörösség. Hát itt ma mindenki ellene esküszik? Mindenki lefegyverzi őt? Es még megbántva se érezheti magát, mert mindig azok a finomabbak.

A szíve körül bizsergést érzett s egy pillanatra azt hitte: elfulja szemét a könny. Már szeretett volna odaborúlni új barátja karjába, de még mindig nem akarta teljesen megadni magát.

— Jó, — mondta s a hangja kicsit remegett, — majd megpróbáljuk.

Egymás kezét keresték. Szembe néztek nyíltan, becsületesen, mint az öregek szoktak. Érezte mindakettő, hogy most talált barátot a másikban. De nem szóltak, mert ahhoz tulságosan érzékenyült volt mindakettő. Ott ültek egymás mellett a zsombékon s a fákat nézegették. Végre is a másik törte meg a csendet. Odanyújtotta az almákat:

— No, vegyél még! — mondta.

Nagyon szép délután volt. Pisti úgy érezte ott, a zsombékon, hogy valami ismeretlen országba repül új világok felé...

Később újból játszani kezdtek. Pisti mind-nagyobb kedvvel lendült az újfajta játékokba. Mindent megkérdezett. Néha megrázta a fejét:
— Hm, érdekes — mondta ilyenkor: — nem is tudtam.

De hogy mit nem tudott, talán maga sem tudta pontosan megmondani.

Nagy dalolással mentek hazafelé. A hűvös estén valaki gallért borított rá, mert már dide-regni kezdett. Próbálta a cserkésznotákat ő is. Ugy verte a port, döngelte díszlépésben a földet, mintha mindig odatartozott volna közéjük.

— Jövő héten egész napra rándulunk ki, — dicsekedett a szomszédja. — Ott lesz csak pompás! Sártrát viszünk, főzünk.

Pisti elszorodott. A jövő héten... Majd a hetedikesekkel volley-ballozik az iskolaudvaron megint, valaki ismét megrúgja a lábát, Istók röhögni fog s uzsonnát sem mer közéjük vinni, mert szétszedik utolsó papírig.

Itt minden másképen ment. Nem ilyennek gondolta ezt az egész cserkészetet.

A csapat meg dalolt közben tovább:

— Fel, fel fiúk, cserkészfiúk...

Dalolta már ő is. Egy egy mondatot nem tudott, azt kívárta csendesesen, de amiket már megtanult, azt dalolta harsogó erővel. Ugy érezte, mintha mindég ott menetelt volna közöttük a sorban.

Estellett erősen. A város lámpái sárgán hunyorogtak. A csapat vigan csapkodta lábát az utca porában, dalolt, jókedvű volt s a csapatban egy piros arcú fiú: Pisti. Ő énekelte leghangosabban a rimaszombatiaktól tanult finn nótát:

— Tuku, tuku, lampai tani...

Ment minden, mint a karikacsapás. Sehol egy rossz szó, rosszakaratu oldalbalökés, finom volt minden. A fiúk kedvesek voltak s a végén még az ujját is bekötötték, amit megsértett egy hegyes fagallyban. Nézte a bepólyált ujját s tűnődött: Késő van. Otthon talán vacsoráznak is. Most mit füllesztsek otthon?

Tibi, az őrsvezető, ránézett csodálkozva:

— Csak nem akarsz édes apádnak hazudni?

— De kikapok!

— Ezért nem kapsz ki. Mindenki örülhet annak, ha a cserkészekkel jöhet.

Pisti kételkedve rázta a fejét:

— Ti nem szoktatok hazudni soha?

Taubinger, a drusza, kalimpált a tenyerével:

— Efttt! Az felesleges fényűzés nálunk!

Bandi azt mondta:

— Csak mondd meg az igazat, jobb lesz a lelkiismereted.

Pisti felrántotta a vállát. Hát megpróbálja. Olyan jól érezte magát egész délután, hogy magára vállalja azt a kis szidást.

— Szervusztok! Jó munkát! — hangzott a sűrű köszönés.

Vele is kezét fogtak.

— Szervusz, Pisti! Aludj jól.

Együtt mentek haza új barátjával, akivel olyan hosszú idő után kibékült.

— Gyere el máskor is, — mondta az neki a kapunál.

Becsapódott a kapu. Magára maradt az udvaron. Ment befelé, a házba. Odabenn világos volt. Edesapja hangját hallotta:

— De hol csavarog az a fiú még mindig?

Visszagondolt hirtelen a mai délutánra. Minden olyan pompásan ment. Hazudjon most az édesapjának, vagy ne?

Fellépett a verandára. Apja felnézett az ujságjából.

Pisti megemberelte magát. Megállott az apja előtt s kicsit félve, kicsit mosolyogva mondta csöndesen:

— Edesapa, tessék megengedni, hogy én is beléphessek cserkészek...

... Édesapa, én is belépek cserkészek...

„Be jó lehet, hol a fegyver ragyog,
Lássanak fakó paripámon
Rohanni elől a fiatalok:
Ott vagyok hittel, multtal,
Árnyal és merészséggel.”

ADY ENDRE.

„Nekem az ember egy folytonos ember
S nekem semmi ma sem vigasztalan.
Most építem vulkánokra a fészkeket,
De fajtámra is mostan figyelek
S most hiszem el, hogy elhinni szabad,
Hogy milliókért élhet egy-néhány.”

ADY ENDRE.

Beszélgetések.

Irta: FENYVES PÁL.

Nézzetek körül egy kissé és azután csodálkoztok velem együtt azon, hogy milyen kevés ember tud — vitatkozni. Általában milyen kevesen vannak azok, akik valamit nemcsak félig, hanem egészen, igazán, alaposan tudnak. Milyen kevesen tudnak például értelmesen, rendesen beszélni. Vagy milyen ritka a sok rádió-kedvelő közt az igazán, alaposan tájékozott hullámhossz.kereső. Mennyien, de mennyien fényképeznek és mégis milyen kevés az igazán jó fényképész. És — mondom — milyen kevesen tudnak vitatkozni.

Pedig alig múlik el nap, amikor ne vitatkoznánk valamin. Mert amikor mi *így* vélekedünk valamiről, szomszédunk *úgy* gondolkozik róla. Mi ezt akarjuk, barátunk meg *amazt*. Megeshetik, hogy mi *ilyen* elvekre esküszünk, tanárunk vagy tanítványunk ugyanakkor *olyan* elvekért száll sikra. Az egyik igen-t mond, a másik nem-et. A vita elkerülhetetlen.

Bármennyire engedékenyek és alkalmazkodók vagyunk is, néha mégis alkudozásra kerül a sor. A rábeszélés és a meggyőződés többnyire szintén vitára ad alkalmat.

Hogyan van hát mégis, hogy ilyen állandó gyakorlás közben sem tanultak meg az emberek vitatkozni?

A felelet egyszerű. Ahhoz, hogy valamit jól, de igazában jól tudjunk, *tudatos* gyakorlásra, célszerűen irányított gyakorlásra van szükség. Ezzel minden labdarúgó, minden műgró, minden kerékpározó tisztában van. Ámde *training* nélkül nem lehet eredményt elérni a szellemi tornákon sem. A *vitatkozást is épen úgy lehet — és kell is — gyakorolni, mint a bajrivást avagy a versenyfutást*. Berlinben hallottam egyszer egy oxfordi diák előadását az angol kollégiumok életéről. Ott a diákság vitatkozó-körökben gyűl össze, amelyekben többnyire előzetesen közhírré tett kérdésekről és tételekről folyik a vita. Hétről-hétre, évről-évre gyakorolják magukat az angol diákok a beszéd, az előadás és a vitatkozás művészetében. De gyönyörűség is volt ám az oxfordi diák előadását hallgatni! Gondolatai olyan fegyelmezetten, olyan ügyesen, olyan acélos erővel sorakoztak fel, akárcsak kollégiumának bajnoki csapatai

Nemrégiben úgy fordult a dolog, hogy a magyar diákok vitázó-társaságainak hiányát a magam kárán kellett tapasztalnom. Olyasmit találtam mondani, ami egyik diákpajtásomnak sehogy sem tetszett. Ebben nem lett volna semmi baj. Barátom erélyesen ellent akart mondani nekem. Tökéletesen rendjén való volt ez is. Igen ám, de hogyan szállt vitába derék ellenfelem? Azzal kezdte, hogy a baráti őszinteség ürügyével gorombaságokat vagdosott árva fejemhez. Azután pedig kijelentette, hogy a szóban levő kérdésekről vallott elvei annyira önként értetődnek, hogy azokat bizonygatni egészen felesleges. Végül néhány tanácsot adott olyan dolgokról, amelyekhez semmivel sem ért többet, mint én s amelyek a felvetett kérdéssel alig voltak kapcsolatban.

Szeretek vitatkozni, azért hát szívesen ráálltam a vitára. Csendesesen figyelmeztettem barátomat, hogy sértegetni bizony nem hagyom magam. Azután pedig tárgyi érvekkel erősítettem meg eredeti álláspontomat. Ezeket az érveket közvetlenül barátom elhangzott szavaiból merítettem. Az *argumentum ad hominem* a leghatásosabb szónoki fegyverek közül való, éppen ezért vigyázva kell vele bánni. Gondosan ügyeltem tehát arra, hogy barátomat meg ne sértsem.

Mi következett erre? Ellenfelem rögtön sajnálkozását fejezte ki előbbeni hirtelenkedéséért, megállapította, hogy kettőnk álláspontja némiképp közelebb jutott egymáshoz, egyébként pedig kijelentette, hogy nincs kedve vitatkozni.

No, ezzel aztán megadtam magam! Úgy éreztem magam, mint a sakkjátékos, akinek táblájáról épp a legizgalmasabb pillanatban söpri le a bábokat egy vigyázatlan kéz.

Többet nem beszélünk a dologról, én azonban ismét felállítottam a figurákat s a képzelt ellenféllel folytattam a mérközést. Egyszerre eszembe jutott, hogy hiszen hívhatok magamnak más ellenfelet, aki befejezi a játszmat.

Mondom, nagyon szeretek vitatkozni: kinek volna hát kedve „beugrani“ *A Mi Lapunk* olvasói közül partnerem helyett? . . .

*

A Mi Lapunk az oxfordi diákok példáját követve ezennel vitatkozó-kört alakít. Vitatkozhat minden rendű és rangú olvasónk. Minél többen gyakorolják magukat a vitatkozásban, annál jobb: hiszen sok-sok ügyes vitatkozóra van szüksége a mai idők magyar diákságának.

A vita tárgya: főmunkatársunknak bármely cikke avagy cikkének részlete *A Mi Lapunk* idei évfolyamában, a fenti cikket is beleértve. A vitairatokat „*vitatkozókör*“ jelzéssel küldjétek losonci szerkesztőségünk címére, de azok ne a szerkesztőséggel, hanem csakis főmunkatársunkkal szálljanak vitába.

Az arra érdemes vitairatokat közölni fogjuk és a három legjobbat szerzőjük életkorához mért értékes könyvjutalomban részesítjük. Beküldési határidő: 1927, november 30. A pályázat eredményét 1928, január 1-i számunkban tesszük közzé.

SZÉJJELSZÓRÓDTUNK . . .

Szomorú kép van előttem irodám deszkafalán.

Komor rajta az égbolt, mintha a magasból leomló sűrke bársonykárpitot látnék színében. E komor háttérből nyúlánk nyírfák törzsei világítanak elő. Lomb sehol. Levél is alig van már a fákon. (Talán az a néhány sárgult levél, amelyet a pók kötözött az ághoz őszi nagy unalmában)

Temetőt ábrázol e kép. Magyar fiúk erdővégi, bús temetőjét a messze Szibéria legkelebbi szélén, a néhai anyacárnő őserdejében.

Rég volt . . . Hét esztendővel ezelőtt festettem tar gallyak melegítő tűzénél . . . épp így, halottak napja táján.

Azóta, ha máskor nem is, de halottak napján rávetődik tekintetem s a nyírfakeresztek alatt fekvő elnémult magyarokat egy-egy jószóval köszöntöm, csendes nyugovást kívánva nékik.

Requiescant in pace!

Az elmúlás hideg szele rám lehel a fagyos képről, megborzongal. Aztán megharagszom magamra, hogy mit is törődöm én még tovább a megholtakon, mikor én az élet, a munka, a tevékenység dalosa és szerelmese vagyok.

Ünnepélyesen meghajtom magam a fehérlő keresztcskék előtt, mint amikor a hadvezér

szalutál a csatatér halottainak . . .

Aztán tovább eresztem lelkem repülőgépét. Az élőket keresem hét esztendő ködén át. És mind, mind megölelem, akikre rátalálok. (Akikről tudom, hogy hol és, merre járnak. Melyik szögletében e széles világnak?)

Rev John Farcas, Liptou-Plantage, St. Hill, Filippina. Ez a mai címe a Farkas Jancsinak. Pap lett a ravaruszkai tömeggyilkosból. (Gépfegyverrel szolgálta az osztrák császárt s a ravaruszkai 8. támadásban egyetlen „szériával“ 270 muszkahalottat csinált!) Szegény Farkas Jancsi! A sz . . . kir. kath. főgimnázium nyolcadikos, akinek még a legénytoll sem pelyhedzett az állán, amikor nékie a 270 halottat meg kellett csinálnia. Az osztrák-keleti fogolytáborban osztrák és „nagyémót“ tisztársaitól megtanult németül és angolul. Fogsága végén a Szibériában működő amerikai csapatoknál egy hadi gyógytárban dolgozott s mint kitűnő munkaerőt a Filippinákra magával vitte az oda visszavonuló ezreddel Mr. capt. Horkerson. Ott pap lett, hit-térítő, aki azóta talán tizszer 270 embert hozott át a vadságból a civilizált világközösségbe.

Don Pedro Sajani . . . mert így neveztük Szajáni Petyit . . . most Japánban van. (Azt írja, hogy annyira asszimilálódott az apró japániak között, hogy lábai térdmagasságig megrövidültek.) Ez a fiú festő és rajzoló-művész lett s most jól jövedelmező műterme van Jokohama környékén egy gazdag samurai házában. Ez a samurai, mint rezervista tiszt járt Szibériában s az ügyes magyar fiút magával vitte hazájába.

Koltai Béla és Fircza Dezső Port-Arthur várában mérnökök. (Béla azt írta, hogy még 1—2 évig gyűjtögetik pénzeiket és szép vagyonkéval térnek haza . . . élni)

„Egyéves önkéntes hadapródjelölt Saáry Mihály“ uram Borneóban él. Mint orvos már eddig is sok szolgálatot tett Hollandiának.

„Fähnrich i. d. Reserve Theodor Boldogházy“ Amerikába került, Los-Angelesben egy

filmgyár rajzoló mestere és díszítője Ott egy magyar származású színésznőt vett el. Már három édes babájuk van. Sorsa — amint írja — jól megy.

Bánáti Andor dr. egy angol-kinai tea-farm irodájának vezetője San Tung kerületben. (A muzeumnak kincsetérő adományt küldött husvétkor.)

Csak egy van még a felejthetetlen bajtársak közül. akiről nem tudok biztosat. Bader-Balog Henrik a neve. Mint „hegedűművész“ ment el a szibériai rabtáborból. Ezt is egy nagyrangú angol katona segítette vissza az életbe.

Azt írta Boldogházy barátom, hogy valószínűleg Indiában él s gyűjti a babérleveleket csodás hegedűje számára . . .

Szétszóródtunk. Kit erre, kit arra kergettek a szelek. Aki él, mindenütt becsülettel él s embertársai között egy sem az utolsók sorában. Mind dolgoz, munkás, értékes ember s mindenki ott, ahol van, becsülést, hírnevet szerez a magyar névnek.

Oh, be jó visszaemlékezni e kiváló magyar fiúkra!

Büszke vagyok rájuk!

Ők az élet hősei!

Gyászolnak-e az állatok?

Hozzáférközni a mindennapi élet apró jelenségeihez, megfigyelni a természet ezernyi ezer csodáját, folyton figyelni, mérni, vizsgálni: ez a tudomány módszere, ez maga a tudás lényege. Gyászolnak-e az állatok és hogyan? Erről az érdekes jelenségről hadd álljon itt néhány sor a Mi Lapunk olvasói számára. Mert az állatok is éreznek szomorúságot az eltávozók után, sőt egyes állatfajok egyenesen gyászolnak és nehezen vagy egyáltalában nem felejtjenek. Az ő gyászuk nem látható külső jelekben, mint az emberé, de kezelhető jelei vannak. A tehén sokszor 4—6 napon át éjjel-nappal bőg a levégásra cipelt borju után. A macska utána úszik kicsinyének, amelyet kegyetlen gyerekek bedobott a vízbe. Ismerünk történetet olyan kutyáról, amely a gazdája sirján éhenhalt. De ezeken kívül is vannak olyan esetek, amelyek az állatban élő különféle érzésekről, így a gyász érzéséről is tanúságot tesznek. Egy ismert elefántvadász a következőket írja:

A Richard cirkusz Fokvárosban megbízott, szerezze neki egy egészen fiatal elefántot. A cirkusz anyaelefántjának kis elefántja elpusztult, s az anyaelefánt olyan szomorú lett, hogy nem akart dolgozni, közelébe se lehetett menni. Arra gondoltak, hogyha másik kis elefántot tesznek melléje, megbékül. Így is történt. Az anya elfogadta a kicsit, de magával vitte a munkába és soha egy pillanatra sem engedte szem elől. De ezzel nincs a dolognak vége. A kis elefántot a dsungelben fogták el. Az egyedül maradt anyaelefánt, trombitálva s fujva szaladgált fel és alá az erdőben, nem lehetett megbékíteni. A következő napon a vadászsátrat rombolta össze. Majd megtalálta a kis elefánt nyomát, a nyom után ment és öt napig követte azt, 40 kilométert úszott és végül öt napi hallatlan erőfeszítés után összeesett és elpusztult.

Érdekes dolgot tapasztaltak egy állatseregletben, amely a nyolcvanas évek elején beutazta Középeurópát és Bécsben is volt. Egy ketrecben volt az öt éves szenegál oroszlán. Hercegnek hiv-

ták és a puma (ezüst oroszlán), nem együtt nevelkedtek. A puma 3¹/₂ éves volt és Londonban nőtt fel. A hereg semmiféle más oroszlánnal nem fért meg. El kellett azoktól különíteni. Így éltek egymás mellett a hereg és a puma. Közöttük a választó fal. Az oroszlán sokszor rázta a falat. A puma visszaadta a jelzést és ő is a falhoz ment. Egy reggelen az a nagy meglepetés érte az ápolót, hogy a puma szép csöndesen az oroszlán hasára dőlve aludt. Amikor az ápoló közelebb lépett, az anyaoroszlán csöndesen morogni kezdett. Az elválasztó falon egy deszka hiányzott és a résen valamelyik átmaszott. Attól a naptól kezdve a legnagyobb egyetértésben voltak egymás mellett az oroszlán és a puma. Az utóbbi valósággal zsarnokoskodott az oroszlánon. Elkapta az élelmet előle. Az oroszlán morgott, de nem bántotta a pumát. Egy ízben egy osztály fiú látogatta meg az állatokat és egy fiú valamit dobott a ketrecbe, melyet a puma elfogott és a karmai közé vett. A fiú azt mondta, alma volt. A puma megette az almát és néhány nap múlva beteg lett. Az oroszlán tombolt, őrzöngött, mellette holtan feküdt a puma. Egyesek azt hitték, az oroszlán ölte meg, de mikor a holttestet át akarták tolni a ketrec másik felére, az oroszlán őrzöngve rávetette magát a vasrúdra s attól félték, összefetöri a ketrecet. Körüljárta a meghalt pumát, mintha élesíteni akarná. Csak a következő éjjelen sikerült a választó falat odatolni. Az oroszlán összetörte a falat, de amíg ezt tette, el tudták a pumát cipelni a ketrecből. Az állatot felboncolták s akkor tudták meg, hogy nem almát dobott a fiú, hanem dugót. Ez akadt meg belekben, felpuffadt s az állatot elpusztította. Az oroszlán heteken át gyászolt. Beteg lett. Ugy ordított, hogy nem volt tőle nyugta senkinek. Más állatot nem tűrt meg maga mellett. El kellett adni. Hollandiába került, de ott néhány hét múlva meghalt. Elmondhatjuk, hogy a bánat pusztította el. Mert az állatnak is van lelke.

Dr. M.

REGŐS KISKÁTÉ.

A falusi munka alapeszméje.

A regősmunka látszólag nagyon egyszerű. A cserkészek kimennek valamelyik magyar faluba, ott összegyűjtik a gyerekeket, mesélnek nekik, aztán énekelnek és játszanak velük. Aki azonban komoly lelkiismerettel mérlegeli a regősmunka jelentőségét és eshetőségeit, hamar meggyőződik arról, hogy a falu barátainak szépen fejlődő mozgalmá rendkívül bonyolult és felelősségteljes. A helyes falujárás nagyon okos körültekintést követel. Nehezebb munkát aligha vállalt eddig magára a magyar cserkész. A regősdia-
kok csak akkor teljesítenek a falun igazán magyar hivatást, ha munkájuk minden í e a falu mélyén rejlő magyar faji erők kibontakozását szolgálja. A magyarság megújítása csak a nemzet gyökeréből, a parasztságból indulhat ki, de a falu népe csak akkor válhatik a magyar tavasz lendítő akaratává, ha felbuzdulnak benne a magyar géniuszt elrejtett szépségei.

A faj elhanyagolt őscereje az a sajátosság népi kultúra, mely nem más, mint a magyar parasztság családis életszemlélete, egyszerű vallása, egészséges gondolkozásmódja, földszerelete és az a lizta dal, mese, játék és művészet, mely a magyar paraszt vérének mindennapi lüktetéséből fakad. Ez a régi kultúra állandó veszélyben forog. Ha idejekorán nem jön segítség, lehengereli a külvárosok ócska kultúrája, mert a még érintetlen és fájában erős parasztság rovására ennek készíti az utat a falu szociális nyomora, a háború, a faji gyökerektől elszakadt intelligencia meggondolatlansága és lelkiismeretlen pénzahhászok fondorkodása.

Ha a cserkészek a falusi fiatalsághoz fordulnak barátságukkal, nagyon kell vigyázniuk, hogy ez a barátság önkéntelenül se váljék ama folyamatnak részesévé, mely a falut ősi kincseitől elsodorja. Nem is olyan távolfekvő ez a veszély: hiszen a cserkészek többnyire városi fiúk, akik maguk sem ismerik becsületesen a

népi kultúrát, nemhogy annak felkészületlenül is védői, terjesztői és feltámasztói lehetnének. Nyilvánvaló tehát, hogy mi a cserkészcsapatok regőkülönítményeinek első fontos feladata: a regősgyűléseken fel kell tárnai a fiúk előtt a magyar néplélek szépségeit, a falu eddig összegyűjtött hincseit, a fajból fakadt magyar kultúra csodálatos arcát. A regősgyűlés szabja ki, hogy mit vigyenek vasárnap a falusi pajtások közé a regősdia-
kok. A regősgyűlések vitái, előadásai, dalai, versmondásai, tervezgetései, regőspróbái és bírálatai oltják be minden regősdia-
k legbensőbb valójába a falusi cserkészmunka alapeszméjét: *a dalban, tréfában, mesében, versben, kiállításokban, de még a játékokban is, kizárólag olyasmint nyújtunk a falu gyermekeinek, ami komolyan a népi talajból, a fujból sarjadt és a falu különleges kultúrájának a kifejlődését segíti.*

Szabó Dezső, a magyar megújítás lángszavú hirdetője, egyik tanulmányában (Új magyar ideológia felé — „Élet és irodalom“ I. évf.), mely a regősmozgalom alapeszméjének kiváló forrásmunkájául szolgálhat, értékes hozzászólásokat fűz a modern magyar népnevelés kérdéséhez. Ha a regősök kiskátéja számára áldogozzuk azt, amit Szabó Dezső a népoktatásról mond, a következő pontokban fejthetjük ki a falujárás gyermeknevelő feladatait:

1. A magyar faj irodalmi terméséből mindenekelőtt az ősi népi termékeket kell megmenteni, felidézni a lelkekben vagy újból beléjük vinni. A falusi mesélés és versmondás elsősorban a magyar népköltészetből vegye anyagát. A műirodalomból csupán az elsőrendű nagy magyar költők megfelelő műveit kell elvetni a falusi fiatalság lelkében. Megfelelő az, ami a falusiak egyszerű életszemléletébe való. Itt első sorban Pelőfi, Arany és Jókai jönnek számba. A megválogatásnál sohasem az legyen a szempont, hogy az illető mű duzzadjon valamilyen tanulságtól. Nem szabad unalommal kiölni a szépség szomjúhozását a tanulságok hajhászása közben. Az igazán szép, igazán érdekes dolgokat kell a falusi fiatalság lelkébe vinni. Arany:

Jóka ördöge, vagy Petőfi: János vitéze több magyarságot visz a lelkekbe minden túlfűtött nemzeti költeménynél. Idegen népköltészet terméseit (Grimm meséi), idegen írók, de jelenteklenebb magyar írók munkáit se vigyük falura. A magyar termés legnehezebb kalászaival, a legnagyobb írók szépségeivel szabad csak tovább építeni a nép lelkét.

2. Sokat-sokat kell énekelteni a falu gyermekeit: de csak ős valódiságú magyar népdalokat. Semmiképpen sem az újabb népdalutánzásokat, vagy az aljas és bitang modern alkalmi nagyvárosi nótákat. Rengeleg gyönyörű magyar népdal van, a regősök ezeket vigyék falura, ne pedig a maguk kitalálásait. Ne higyük, hogy amely nótának magyar a szövege, sőt nemzeti célzat is van benne, az már magyar dal. A daljam ősi magyar szépsége teszi csak a dalt magyarrá. Ha kuruc nótákat énekelünk, hagyjuk az újabb keletű kuruc érzelgősségeket és ápoljuk inkább a magyar léleknek olyan zenei szépségeit, melyek igazán a kuruc idők örömeiből és keserűségeiből szüremlettek át dallá.

3. A játék van olyan fontos a cserkészek falusi látogatásaikor, mint a mese, a dal vagy a versmondás. Sokféle játékot kell tanítani a falusi gyermeknek, de mindig úgy, hogy a játéktanítás metódusa a parasztfiúkkal való együttes játszás legyen. A játék az élet jóízével idegzi be az életrevaló ügyességet, az önfegyelmet, a találékonyt és az együttléti szeretetét. A játéktanítás mindenféle mozgékonyabbá, életesebbé teszi a jövődő faluját. Vigyázzunk itt is, hogy mindenben kizárólag magyart adjunk Indián csatakiáltás, megdán cserkészek üdvrivalgása nem a magyar falura való. Vannak nekünk is kurjantásaink, vagy ha tetszik: ősmagyar csatakiáltásunk is van. Vigyázzunk a játékban előforduló kifejezésekre és szemléltető képekre is, mert ha valaki azt akarja beaani a falusi legénykének játékközben, hogy most ő kalandor, detektív, vasútrabló vagy cowboy, akkor bizony annyit ront annak a fiúnak a romlallan magyarságán, mint valami vándormozzi léha külvárosi romantikája. Kötassuk és terjesszük a magyar nép kedves régi játékait és ha falura megyünk, váljunk mi is falusi emberré, paraszttá, aki még a gyermekjátékok mesés képzeletvilágában sem tud más lenni, mint magyar vér emlékezése, magyar szemlélet és magyar szilajság.

Ha a regősmozgalom komolyan és mélyen a magyar népi kultúra fejlesztésének szolgálatába áll, kimérhetetlenül hatalmas az az erő, mellyel ez a mozgalom nemcsak a falusi, de a városi magyarság megújulásához is hozzájárul. Mert ne feledjük el: a cserkészek látogatása megelőli a falut, hogy sajátos ösztöneit és képességeit kibontsa, de aki mégis a legtöbbet kapja ebből a mozgalomból, az a városi cserkészet. A népi kultúra és a falusi levegő megreformálja,

igazán magyarrá teszi. Olyannyira magyarrá, hogy egy szép napon el tud helyezkedni benne a földművelő magyar gyermeke, falvaink csöndes, ismeretlen, de tengernyi nagy ifjúsága is. A cserkészet akkor Szabó Dezső álmának megvalósulása lesz: a magyar életető, a magyar életöröm, a magyar munka, a magyar kultúra, a magyar demokrácia megteljesedése, védelme és biztosítása. A magyarság reneszánsza. A megvalósuló erős és vidám magyar lelki egység az emberi jogok védelmére, az emberi haladás megvalósulására. Ősi arcunk visszaszépülése, ősi erőink gazdag termése, sajátos kultúránk szép emberi diadala.

Ború után derű.

(Kép.)

*Elöttem őserdő, hol százados tölgyek
Fejszeéltől szüzen, tízezrével élnek,
Csak természet törvény enyészti el sorra
Azt, melyet agg kora kerit halál sorba.
De bakaesin felhő kél a bércek felett,
Nőttön növekedve fedi el az eget,
Amelynek az imént még szelid orcája
Vészessé változik: vihar irra rája.
És im villámkarját suhintja fergeteg,
Megrendül, rúg, bömböl a busa rengeteg.
Ni! Most esik épen sudár fa halála,
Melyet a lángpallos derékon találó.
Megújuló visszhang dörög dörgést vissza,
Míg az ég könnyeit habzó csermely issza.
Szász felhő paripa kering, forog, nyargal,
Bösz szélvész kavargat zöld levélt tar gallyal,
Rohannak, mint csikók a hegyi patakok,
Fékeveszítetlen csinálnak attakot.
Uttalan út ellen, csapkodva sziklákat,
Mindegyik bont, rombol, szilajul levágtat.
De im elviharzik a dúló fergeteg.
Tű, virág emel főt, mint lábbadozó beteg.
Az öreg hegy-bácsik szeliden pipáznak,
Hangos lesz az erdő, madárkák nem áznak;
Sugárzó napkirály mielőtt letünnék
Ide vetíti be aranylő visszfényét.
S ezért egy süveg-hegy, mint kacér, szép dáma,
Szivárványt övez fel derekára máma.
Előbújt bogárkák, fénylő, színes lepkék,
Virágok kelyheit újonnan meglepték.
Fűszálaknak vízesepp, rezgő gyémánt éké:
Zivatart, háborút így vált fel a béke!*

BOZGA KOVÁSSY ELEMÉR

A „Hajnal“ irodalmi-, társadalmi, színházi és művészeti képes revü (Bratislava V. Sokol u. 16) III. évfolyamának első száma Páll Miklós szerkesztésében megjelent. Érdekes tartalmából kiemeljük a következőket: Kosztolányi D.: Iró. — Győry Dezső: Új arcu magyarok (vers). — A Hajnal ankóttja a spiritizmus fejlődéséről. — Nagy Árpád: A négyszög (regény). — Andersen György: A huszonhetedik vonat (vers). — Forró Pál: Királyi vágy (regény). Riport, könyvszemle, képzőművészet, színház, zene, film, nő és divat, sport, stb tesz ik elevenné és kedvessé a lapot.

Magyar cserkész és diáknaptár 1928-ra jelenik meg december hó folyamán Scherer Lajos szerkesztésében, hogy az 1926-iki kezdetnek folytatása legyen, mert cserkészeink és diákjaink ebben az évben úgyis ezt a naptárt nélkülözni voltak kénytelenek. A praktikus beosztású és sok érdekes cikket hozó naptárra már is felhívjuk olvasóink szíves figyelmét. A naptár szerkesztőségünkben előjegyezhető.

Boross Béla: Búcsú a tavasztól Versek. Ily címen adta ki az alsószeli tanító, Boross Béla. verseit. A versek tárgya szerelem, tanítói sors, az élet gondja, sok érzés és meglatás tele hévvel és erővel. A 88 oldalra terjedő csinos füzet dicséri a „Kozmos“ galantai könyvnyomdáját. Mutatványul hadd álljon itt az alábbi költemény:

Élősködő vagyok.

A Gondolat kemény kő-ágyán
Rémés éjeket alszom végig.
Proféla-ördögök patásan,
Órületen, fekele csuhában
Cipelnek vészes messzeségig.

Agyamban kábitón illatoz
Sok kikelt öntudat-palánta:
Nyilatalom, fehérre ápolom,
Vásznonra feszítem. Úgy nézem,
Mit velít rá a varázslámpa?

... Jövőbe érő cserkész álmok
Fogamzoltak a cserjés „Csicskán“:
Azóta országok, nációk
Téreit, házait bejártam,
Százszor nyílt és zárult a bicskám.

Ifjui kedvvel februárban
Kásás jégen a tavaszt lestem...
Rabszolgája voltam a Napnak:

Ő sötétre sültötte szemem,
Mellyel mindig csak őt kerestem.

Szálás fenyővel barátkozni
Csúszós-havas hegyekre hágtam.
Előttem a vér-város ködlött,
Várni kellett... s amire vágytam:
Fölleltem egy völgyi virágban...

Szellő, virág, szerelem, tavasz
Bennem vad lázasán kavarog;
S ha új kép kerül föl a Filmre,
Az csak régi á'om-mozdulás,
S én azdon élősködő vagyok.

Dr. Makkai Sándor: Magyar fa sorsa.

Makkai Sándor, a kiváló erdélyi református püspök és jeles prózairó, könyvet irt a magyar kálvinista diákság felszólítására a vádlott Ady Endréről és költészetéről. A könyv hatalmas visszhangot keltett mindenütt. De különösen a magyar ifjúság körében. Budapesten találtattak még olyanok is az öregek közül, akik a régi recept szerint hamar siettek, hogy ezt a tisztá, bátor magyar írást, ezt az eligazító szavú magyar szellemi vezér nagy értékű könyvét megöljék és a nagyobb dicsőség jegyében ismét pamfletezzék Adyt. De hiába. Makkai könyve utat vágott és világot szórt arrafelé, amerre küldve volt: a magyar diákság, a magyar ifjúság bizonytalansága felé. Ez a könyv a kisebbségi magyarság szintézis-mentalitásának egyik bizonyítéka. Benne van és rajta látható, hogy a kisebbségi magyar gyűrűből indulnak a kovászerős hullámvázások és egyseges munkájú emanációk a hivatalos Pusztaszer felé. Az ifjúság előtt nem probléma már a jövő munkájának módszere. Az új szellemi arisztokráciáról van itt szó, szó van itt egy új magyar reneszánszról, a magyar Falu és a magyar Munkás és a magyar Középosztály életproblémájának megoldásáról. Makkai könyve elsőrangúan tölti be hivatását. A pedagógus bölcsességével, a filozófus alaposágával van megírva ez a könyv, mely hat fejezetben tárgyalja az Ady-vádakat. (Hazafiatalanság, erkölcstelenség, cinizmus, dekadencia, vallástalanság és érhetetlenség.) Egyik legérdekesebb része a könyvnek az Ady vallássosságáról írott fejezet, ahol tisztán és világosan mutatja ki a szerző, hogy Ady a magyar költészetben az egyedüli, akiben a magyar vallásos élet megnyilatkozása maradéknélküli és sajátosan mély. Makkai könyve az ifjúságnak jött első sorban és nagy volt rá a szükség. Ezt, úgy lát-

szik, nem tudta Gaál Gábor, mikor a kolozsvári „Korunk“-ban azt írta, hogy Makai könyve nem aktuális és nem is szükséges. Ellenkezőleg: Makai Sándor Ady-könyve szükségszerűen jött

a jubiláris esztendőben. Értéke nemcsak az Ady-irodalomnak, de rangos ajándék, útmutató kéz a magyarországi magyar ifjúságnak és közeposztálynak is. *Szalatnai R.*

MŰHELY

Harminc éves a szikratáviró. A nyáron megünnepelte az egész világ Marconi korszakalkotó találmányának harmincesztendősi létezését. Ezer-nyoleszázkilencvenhét május hó 14-én adta le a Bristol csatornában 53 km. távolságból Marconi az első szikratávirójelet s ezzel a szikratáviró gyakorlati alkalmazásához megtörtént az első lépés. Marconi akkoriban még egész fiatal ember volt, mindössze: 22 éves. Ebben a korban kapta meg az első szabadalmat. Marconi Hertz német tudós kutatásai alapján találta föl a szikratávirót: a levegőn át való sürgönyleadást. Rájött arra, hogy a szétküldési területet megnagyíthatja, ha a küldőállomást magasabbra helyezi. Ez a magasán a föld fölé feszített drót olyannak látszott, mint egy óriási rovar első tapogató lába s ezért nevezték el antennának (Antenna a neve a rovarok két első tapogatójának). 1897 végén Marconi már 13—15 km-re küldött drótnélküli táviratokat. A találmányt azután Oliver Lodge vitte tovább. Ő a hullámhossz megtalálójá. A küldőállomást hangfogó villára alakította, mely alkalmas volt rá, hogy egy hullámot bizonyos távolságra és rezgésre küldjön ki. A fölvevőt erre a hullámra lehetett érzékennyé tenni, úgyhogy különféle állomások hullámhosszai ezt nem érintették. A küldőállomás hullámhosszai 1—50 ezer méter közt vannak. Marconi egyesítette találmányát ezzel, megalakult Angliában a Wirelets Telegraph and Signal Compagny, hogy Marconi találmányát megvegye. Marconi tovább tökéletesíti találmányát. A hajókat Marconi táviróval szerelik föl. 1901 december 21-én már az Atlanti Oceánt is hatalmába veszi a készülék. Feltalálja a mágneses detektort, amellyel a pontokat és vonalakat mint zenei hangokat veheti föl. Innen vezetett az út a mai nagyszerű rádió feltalálásáig. Marconi most 60 éves és egyre dolgozik, mint az emberi-ség alkotó szellemei mind. Mert fáradhatatlan.

Hogyan forrasztunk? Minden furó-faragó fiúnak forrasztani is kell tudnia. Forrasztani fémeket lehet. Van kemény és lágy forrasztás. A kemény forrasztás rézzel történik, de ezt csak rendszeren fölszerelt műhelyben végezhetjük, mert a réz olvadáspontja nagyon magas. A lágy forrasztás cin vagy ónnal történik. De ezek a rudacsok drágák. Ezért az ügyes fiu összegyűjti a boros, pezsgős dugókon található ilyenemű fémeket, mely ólomból, vagy a könnyűek alumíniumból vannak. Az utóbbiak nem jók, csak az előbbieik. Ha már van egy jó csomó az ólomkupakokból,

beletesszük egy boxos doboz fedelébe s parázsrakjuk. Mielőtt a folyékonyvá vált ónt a parázsról levonnók, forrasztó rudat készítünk. Egy ceruzára vagy üvegesőre papírdarabot csavarunk többszörösen, a ceruzát kihuzzuk, s az üres papíreső egyik végét behajtjuk, vagy bedugjuk. Ebbe öntjük aztán az olvadt ónt s van egy rud olvasztó ónunk. A forrasztás előtt az összeforrasztandó helyeket tisztára reszeljük, smirglivel megtisztítjuk s bekenjük forrasztóvízzel. Ezt úgy készítjük, hogy sósavba cinkdarabokat dobunk (bádogtetők, vízlevezető csatornák rendszerint ebből vannak) és pedig annyit, amennyit a sósav csak fel tud oldani. Majd ugyanannyi vizet töltünk hozzá. Most a forrasztandóba teszünk egy kis ónt vagy cinkdarabot s melegítjük, míg az ónt vagy cinkszétfolyik. Ha nem akar a kívánt helyre menni, forrasztóvízbe mártott kis fapálcikával segítünk neki. A forrasztandó tárgyhoz ragadt ónt lesz a két összeforrasztandó rész között a kötőanyag. Lemezek forrasztásánál minden összeforrasztandó helyet előbb befuttatunk cinnel vagy ónnal, aztán egymásra helyezve ismét fölmelegítjük s fogóval összszenyomjuk. Ha forrasztóvízünk nincs, szalmiáksó is jó. Ezzel hintjük be az összeforrasztandó helyeket vékonyan. Sokszor célszerű a forrasztás pákával. Ez egy hosszabb nyélre erősített hegyes vörösréz-darab. A pákát majdnem jizzásig fölmelegítjük, hegyét szalmiáksóban hirtelen megtisztítjuk és hozzáérintjük a cinkrudhoz. A felolvadt cin a pákához ragad, amit a forrasztás helyéhez viszünk, ahol az olvadt cint vékony rétegben leadja. Nem kell nagyon sietni a pákával, hogy a forrasztandó hely a pákától fölmelegedhessen. Nem nehéz mesterség, csak meg kell próbálni.

A kohásio. A nyáron több cserkésszel üvegyárban jártam, ahol a gyár igazgatója többek közt üvegesöppeket adott a kezünkbe, hogy nyomjuk össze. De ez lehetetlenség volt. Mikor aztán az üvegesöppek, vagy üvegekönnyek (glastränen), — ahogy a német mondja, — végét letörték, az egész rögtön homokszerű darabokká mállott össze. Miként lehet ezt megmagyarázni? — Az üvegesöppeket úgy állították elő, hogy olvadt üveget vízbe csepegtettek s ez így gyorsan lehült. Ezzel nagy feszültséget nyert s mihelyt ezt a feszültséget az üveghegy letörésével egy helyen megszüntették, az az egész testre terjedt ki azonnal. — Hasonló elven alapszik a bolognai palack. Ez is hirtelen lehűtött üvegből áll s a palack fe-

neke igen vastag. Ha beleejtünk egy ólomgolyót, a palack nem törik össze. De mihelyt a palackot valahol megkarcolják, azonnal dirib-darabra törik szét, mert a nagyfokú feszültség a karcolással megszűntetett.

A kaleidoskop egyike a legszebb és legolcsóbb optikai játékszereknek. Nem kell a készítéséhez egyéb, mint egy kartonhenger, amelyben két 60°-nyi szög alatt egymáshoz hajló tükörfelület van elhelyezve. A cső egyik vége két üveglapocskával van elzárva, amelyek közé üvegtörmelék, csavart üveg, drólfonat stb. van téve, amelyek egymással keveredhetnek. Ha még egy harmadik tükröcskét is teszünk a kartoncsőbe és egy gyöngén nagyító lencsét is használunk, a hatást csak fokozhatjuk. Nagy kaleidoskopot kapunk, ha 3 meglehetősen nagy tükröt, lapjukat egymásfelé függőlegesen úgy állítunk fel, hogy alapjuk egy egyenoldalú háromszöget alkosson. A tükrök így állítva prizmát alkotnak s ha ezen prizmán belül valaki feláll, alakját számtalanszor látja, mintha emberforgatagban volna. A híres berlini Castanfele panoptikum hasonló módon helyezett el egy teremben tükröket és valóságos labirintust létesít-

tett ezáltal s a mulatságos optikai csalódások a közönség nagy érdeklődését keltették fel.

Hogyan csinálhatok szivárványt mesterségesen? Vesszünk egy üvegpoharat. Ezt egyharmadrésznnyire megtöltjük vízzel s egy kissé ferdén tartjuk a poharat. Ezáltal egy prizmát kapunk. Ha föléje egy fehér papírlapot tartunk, amelybe egy kis nyílás van vágva s ha ezen át a napsugarat bocsátjuk (legjobb elsötétített szobában), akkor a pohár alatt elhelyezett fehér papírlapon meg fog jelenni a szivárvány képe. Próbáljátok meg.

Milyen lencsék vannak? Az üveglencséket két csoportba osztják. Vannak olyanok, amelyek a fénysugarakat egyesítik és így a tárgyakat nagyobbítják. Ilyenek a domboru (kettős konvex), a féldomború (plan konvex) és a vájt domború (kettős konkav), a félig vájt (plan. konkav) és a domboruan vájt (konvex-konkav) lencsék. Az első három fajtájú lencsét a messzelátók számára készült szemüvegeken alkalmazzák; míg az utóbbi háromfajta a közellátók látását van hivatva megjavítani. Domború (konvex) lencsét nyerünk, ha vesszünk egy vízzel telített üveggolyót, csak hogy a mutatott képe zavaros és elferdített.

A fekete kutya.

— Igaz székeley történet. —

Megfagyott a hó is, sziporkázva repült a szél nyomában. A pára csillogva imbolygott a levegőben. A kis székeley falu körüli havasokon megmegzúdult az erdő: a suhogó fenyők közül hallani lehetett a Nemere hatalmas sóhajtasait. A holdvilág nyomán kék árnyékok taglalták a vastag, fehér hólepedőt.

Csendes este volt. A fonóból kijöven egykettőre elszéledtek a fiatalok; csak egy legény, Felsővégi Nagy Pali, tartott magánosan hazafelé. Felkocogott a hidig. Ott egy nagy fekete kutyát vett észre. Kötelkedő, jó kedve volt a legénynek. Pár fagyos röggel megdobálta az egyenesen neki tartó ebet. A mi legényünk bevárta a hatalmas kutyát. Ez dühödt rohanásában rája ugorva a combjába kapott. Pali erre hatalmas rugással felelt; az eb bukfcencet vetve esett a porhóba; mire kikecmergett, a legény már megfutamodva a legközelebbi házban keresett volna menedéket, ha az ajtót nyitva találta volna. Így csak az egész ajtót kívülről takaró lécrács pitarajtót húzhatta magára, már is nyomában volt a beste ebe.

A kutya nagyon feldühösödött, óriási ugrásaival és elkeseredett harapásaival, mintha a pitarajtót ki akarta volna tépni helyéből; de a legény is védekezni kezdett, csizmaszárából előhúzott kacorral vagdalt bele. Izgalmas harc következett. Ahány ugrás az eb részéről, annyi keserves ütés a legénytől. Később a legényt megtámadták a hideg és fáradság is. Ez már nem volt gyerekjáték. A lécek már alig-alig tartottak, pozdorjává hasadtak,

néha beléjük is talált a kacor. Az eb — bár sok sebből vérzett: körülötte piros volt a hó — szívesen folytatta veszedelmes támadásait.

A házban lakók Pali kiáltására: „Emberek, az Isten szerelmére, segítsetek!” ébredtek fel. A gazda kikukkantván az ablakon, átlátta a helyzetet s az eresz alatt a hiúból lenyújtott a legénynek egy fokost.

Eppen jókor. A legény markában érezvén a jófogású fokost: kitárta a pitarajtót. Az eb ugrott, megvillant a fokos es ott akadt meg az eb fületében. A kutya felfordult, majd meg feltápáskodva fájdalmas vinnyogással futott át a hidon és erősen oldalozva tűnt el a fűzesben. A legény üldözőbe vette, jó darabon követte a véres nyomot, csak mikor észrevette, hogy messze az erdőbe veszik el, fordult vissza és futott haza izgalomtól remegő inakkal.

Másnap reggel, alig hogy Pali elbeszélte ezt a kalandját, kopognak. Az öreg erdőkerülő lépett be s lekanyarítva válláról a havas jégcsapos dögöt, Palit így köszöntötte: „Elhoztam neked, derék fiam, a tegnapestéli fekete kutyát. Az Isten éltessen sokáig!”

Pali már tréfára akarta fogni a dolgot: mosolyogva akarta megköszönni a hiábavaló fáradságát és az irányában való szivességét, mikor torokán akadt a szó: megismerte a fekete kutyát: lábainál elnyújtózva egy agyonszabdalt bundájú vén ordas farkas hevert.

Turul.

REGŐS NEMESSZEGHY

Tervezgetünk.

*Tervezgetünk, mi lesz ma . . .
Holnap . . . holnapután . . .
Boldogok leszünk-e?
Nyomorultak tán?*

*Tervezgetünk. Egyszerre
Ránk mordul a Halál
Fogát vicsoritva:
„Nincs tovább, megállj!”*

(Rimaszombat)

Weinberger Tibor, VII. o. rg. t.

Becsüld meg a pénzt!

Diszkrétan mondom néked, kedves barátom, hogy láttalak egy erős, lucskos vasárnap délelőtt a korzón. És hidd el, nem nagy öröm töltött el engem, sőt szégyeltem, nagyon szégyeltem magam — miattad. Egy lánykával kocogtál végig a sáros korzón — elegánsan. Gyönyörű, legujabb szabású ruha feszített a testeden. „Charleston” nadrágod volt. Alul kb. 40 cm. széles. A félcipőd lakkspiccű, francia orrú volt. A nyakkendőöd kifogástalanul volt megkötve. Szóval elegáns voltál, kedves barátom. Ne tagad, mert láttalak.

És amint ott sétáltatok ketteskén a sáros járdán, te megpillantottál a járda szélén egy elhagyott egykoronást. És mit csináltál te, kedves barátom. Te, aki mindig azt hangoztatod: „Fiúk, becsüljétek meg a pénzt. Becsüljétek meg minden fillért.” Ezt mondogtad. És mit csináltál te? Vagy legalább is mit csináltál te azon a vasárnap délelőtt a korzón? Amint megpillantottad azt a „jobb-helyet”, érdemelt egykoronást, ahelyett hogy fölvetted volna, ráléptél a lakkspiccű, franciaorrú cipőddel és még mélyebbre tapostad a sárba.

Miért nem vetted fel azt a koronát? Hogy be ne piszkítsd a kezéd? Vagy miért? Erre a kérdésre szeretnék feleletet kapni tőled.

Mi az, kedves barátom? Elpirultál? Szégyenled magad? És most biztosan haragudni fogsz rám, gyűlölni fogsz engem, mert megmondtam az igazat. Szégyenkezhetel is.

De ezt nem csak neked mondom, kedves barátom. De mondom annak a sok ezer és ezer gyermeknek és ifjúnak, akik könnyelműen dobálják a pénzt. Azoknak akik nem tudják, hogy milyen

nehéz a pénzt megkeresni, csak azt tudják, hogy milyen könnyű a pénzt elkölteni. Azoknak, kik nem tudják megbecsülni a pénzt, kik nem ismerik a pénz értékét.

(Kassa)

Heintz György.

Egy megsebzett kis veréb.

Egy megsebzett kis veréb ugrándozott az utca porában. Szegényke fáradtan, lihegve igyekezett társai után, — mert a szegény verebecske beteg volt. Beteg, még pedig nagyon. Okos, kis szemével búsan nézett a mellette levő nagy, nagy fa ágaira, ahol társai szökdécseltek. Megmegegybentette rossz emberek által megsebzett szárnyait, de nem birt. Csendesesen lekuporodott a fa tövébe s ott várta, míg könyörül rajta a — Halál, vagy egy jó ember, mert talán még ilyen is akad a mai „Vér és arany” világában.

Egy öreg bácsi ment el mellettem. Vén, élet-tapasztalatokat kifejező arcát nyolcvanévének barázdái vonták be; lába meg-megbicsaklott lassú lépegetése közben, szeméből ki lehetett olvasni egy emberöltő minden gondját, baját. És egyszerre — megállt, észrevette a verebet és nézte, nézte szegénykét, hogy vergődik az utca porában.

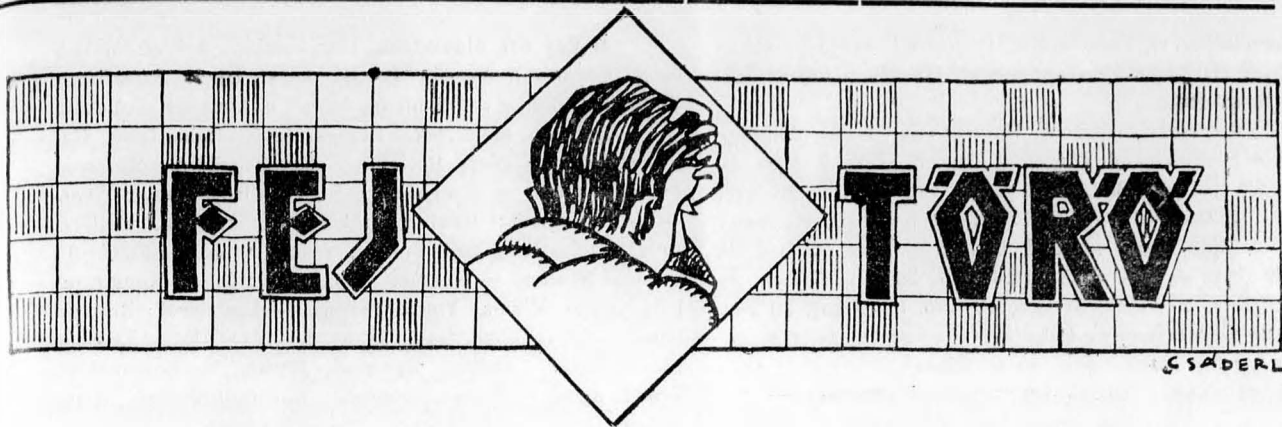
Két rossz, vásott utcakölyök jött arra. Arcuk még szép, gyermekifjú arc volt, de — szívükön már rajta volt az utca bélyege, lelkükben már bent volt a szenvedés szülte durvaság.

Ódarohantak a verébhez és bántani akarták. Már, már vége van a szegény csipogó ártatlannak, midőn a szegény öreg nyolcvanéves bácsi odamegy és megragadja az egyik, nála sokkal erősebb suhanc kezét és szeliden rászól: „Ne bántsd, fiam, nem látod, hogy azt is az Isten teremtette?” A fiú ránézett — eltaszította magától és durvaságokhoz szokott, öblös hangján így szólt: „Isten, Isten, hahaha! ha van Isten, miért nem gyógyítja meg ezt a kis dögöt?! No nézd csak a vén salabaktert, még az én dögomba avatkozik . . .” és egy leirhatatlan káromkodással fejezte be beszédét; mire a szegény öreg morogva tovább csoszogott.

Én pedig nem tudtam, kit sajnáljak jobban: a verebet, a szegény megszegényített öregembert, vagy azt az elrugaskodott fiút, a Nyomor és az utca neveltjét?

(Kassa)

Sziklay László

1. Számtani logogrifus keresztrejtvény. Mészáros Ferenc Sándortól, Egyházugelle.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

Vízszintesen: 1—5 Idősebb testvér. 21—25 Női név. 41—45 Vérséki leg a családhoz tartozik. 21—22 Személynév-más. 23—25 Ásvány. 6—10 Ruhadarab. 26—30 A zár iker-szava. 46—50 E nélkül kisebb volna a kultúra. Minden dí-áknak van belőle. 46—48 Holtig tanul. 48—50 Hajnalkor láthatod. Egyébként a szemérmes ember arcán is van ilyen. 51—55 A kerék alkatrésze. 52—55 Kovács használja. 54—55 A vadász teszi. 71—75 A cseléd szokta tenni. 91—95 A mű-vész sajtósága. 56—60 Régi magyar női név. Álmáról híres. 57—60 A gyerek szereti. 76—80 Férfit keresztneve. 96—100 Köziársaságnak van. Függőlegesen: 1—41 A szoba dísz. 21—41 Disznóölékor van dívatban. 3—43 Nemzet. A magyar vérrokona. 13—43 A menyország és a pokol ilyen. 5—45 Férfinév, de ásvány is. 5—25 Tábornok neve. 35—45 Személynév-más. 6—46 Mennél többször emeled, annál jobban lisztelnek. 16—46 Enélkül eldülne a ház. 26—46 A könyv-ben van. 8—48 A cápa tenné veled, ha a tengerbe esnél. 10—50 Ez volt Magyarország első nagy csapása. Ma is vad nép. 51—91 A varga szerszáma. 53—93 Vasúti munkás teszi. 55—95 A molnárral végezteti az, akinek liszt kell. 56—96 Nagy hún király. 61—91 Mikor jóllaktál, a gyomrod olyan. 58—98 Aki örüllő és kialakult jellem, arra mondják. 58—78 Szám. 88—98 Személynév-más. 60—100 Ezek nélkül sok az árvíz és rossz a levegő. 60—90 A cserkész ebben szeret a legjobban lenni.

Logogrifok: 1) B-vel a szoba dísz. G-vel csallóközi község. S-szel a cipész latinul, T-vel a gyám latinul. Kez-dőbetű nélkül latinul azt jelenti „használók”. 2) K-vel fej-den szoktad hordani. F-fel ilyen az asztal teteje. Kezdőbe-

tűje nélkül a ház legfontosabb része. Fordítva: ásvány. 3) K-vel a kerék alkatrésze. H-vel kétélű állat. Sz-szel híres szlovenszkói magyar képviselő. S-sel halfaj. A Balatonban sok van belőle. Kezdőbetűje nélkül pestmegyei község és a kovács szerszáma. 4) E-vel régi magyar női név. „E” nélkül a gyerek szereti.

2) Logogrifok: Cs-vel madár, mely nem vágja ki társa szemét. F-fel jegestengeri bohókás állat. J-vel csallóközi falu és Arany egyik alakjának neve, kinek ördöge volt. M-mel a tréfa másképp. R-rel igen ravasz állat. T-vel igen piciny állóvíz.

3) Sakkrejtvény. (Lóugrás szerint).

	gi	di	Szlo	leg	
tes	vész	A*	sá	min	já
lap	és	ja	ák	punk	jobb
kó	ze	ju	den	rat	zért
ön	A	gyar	a	if	La
	ban,	ér	Mi	ma	

4) Számtani fejtörő. Tudok egy egész számot, melynek oly sok tulajdonságát sorolom elő neked, hogy lehetetlen rá nem ismerned. A szám négy számjegyből áll; első számjegye egyenlő a harmadikkal s a második számjegye a negyedikkel. Ha a számot jobbról balra fordítva olvasod, az így nyert szám 2727-tel kisebb lesz az eredeti számnál. A keresett szám jegyeinek összege 22. Mondd meg, melyik a keresett szám?

5) Számrejtvény. Glück Tibor és Tepper Bélától, Rimaszombat.

1	3	4	4
4	4	4	5
5	7	9	9
9	10	11	12

Jegyzet: A megfejtést levelezőlapon december hó 10-éig kell beküldeni. Egy fejtörő helyes megfejtése is joga-

Ezek a számok úgy helyezendők el, hogy balról-jobbra és felülről-lefelé összegük 25 legyen.

sít a sorsolásban való részvételre. A nyertes könyvjutalmat kap „A Mi Lapunk” szeptemberi számában közölt fejtörők megfejtése.

1) **Keresztszórejtvény.** *Vízszintesen:* 1 Kár. 2 Kalap. 3 Kar. 4 Dán. 5 Mád. 6 Rév. 7 Hir. 8. Dob. 9. Moh. 10 Darab. 11 Sás. 12 Bán. 13 Nép. 14 Vad. 15 -tól. 16 Mar. 17 Bök. 18 Kád. 19 Bot. 20 Lakat. 21 Bor. *Függőlegesen:* 1 Kar. 2 Kan. 3 Kád. 4 Dávid. 5 Méh. 22 Rom. 23 Bod. 24 Has. 25 Rák. 18 Kas. 17 Báb. 16 Mód. 26 Pál. 27 Rab. 28 Pán. 29 Név. 30 Patak. 31 Dór. 19 Bab. 32 Bokor. 33 Tar.

2) **Számrejtvény.** Dobó, Antal, lemez, hős, rög reked = „Dalkól hangos erdő, mező, berek”.

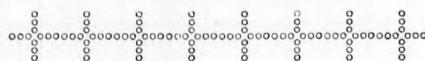
3) **Sakkrejtvény.** „Csukódjatok be rácsos ablakok; Isten szemei csak ti nyíljatok”.

4) **Egy órs dióosztása.** Hét cserkész volt az órsben és 30 diójuk volt *Nyertes Hanlik Antal, Újvár, Szombathy Viktor:* „Mikulics szárazon és vizen” c. könyvét elküldtük.

Helyesen megfejtette: Beregszászról: Haba Tibor, Ragyóci Sárika, Túróczy Bertalan. — Egyházzelléről: Mészáros Ferenc Sándor. — Eperjesről: Keller Alfréd, Zahler Tibor. — Érsekújvárról: Bierling Oszkár, Hanlik Antal, Rétfalvi Antal, Szabó Iván, Szőke Béla, Vaskó Ilona. — Fülekről: Püspöki Sándor. — Kassáról: Spiegel Miklós, — Komáromból: Faragó Miklós, Vicsék Ferenc. — Losoncra: Biszkap Sándor, Braun Ilona, Gálík János, Löwinger Kata, Chászár László, Pollák Katalin, Szlancsik István. — Pozsonyból: Krendl Ágost — Rimaszombathól: Kolmonth József, Weinberger Tibor. — Rozsnyóról: Smalkó László.

HIREK

Mag hó alatt

Néhai jó Ady Endre a magyar romlás világ háborús napjaiban a vérből, jajból és lángból szedgette össze régi hitét: a hős emberséget. Életet holt volt ez a véres szörnyűségek és a magyar hanyatlás közepette Ady Endre mélyén. Szegény mag, mely az ólmos idők havának lefutását várja. Oh, ha a mai, még mindig nehéz időjárásban fölemelné Ady Endre hozzánk az arcát, vajjon bizakodó szeretettel nézné-e a mi fiatal szívünket? Igérünk-e tavaszt? Nyiladozik-e bennünk igazán mélységes erővel az az új emberű új világ, mely megnémítva és behavazva csodálatos álomként bujdosott Ady Endrében? A föltámadások örök Rendje szól-e belőlünk, ha bízunk, ha dolgozunk? Vagyunk-e már mi, a sájtó Mohács után új nemzedék, Ady Endre igazának sarjadása: emberivé tisztult, zengő, építő vig magyarok? Szabad-e veszélytelen, drága mementőként magunk közé hívunk Ady Endrét, a magyar bukás szomorú szimbolumát? Ha közénk jöhetne, ki tudnók-e simogatni a győtrött és tépett övenéves öregből a szomorúságot? Oh, megtudnók-e vigasztalni a Költőt, aki minden történet mélyére lát? Meghallaná-e a kaoszából a mi harsos igénket?

Önképzőkörök. A rimaszombati áll. reálgimnázium ifj. „Tompá Mihály” önképzőköre okt. 9-én tartotta meg alakuló gyűlését Horváth Albert tanár-elnök vezetése mellett. A tisztikar a következő: elnök Baráth László VIII. o. t., alelnök Kubinyi László VIII., titkár Márton István VIII., főjegyző Weinberger Tibor VIII., jegyzők Páricska Zoltán VII., és Ragályi Nándor VII., pénztáros Klein Irma VIII., ellenőr Perec Béla VIII. o. tanuló. (W. T.)

Az érsekújvári áll. reálgimnázium ifj. „Czuczor” önképzőköre szept. 15-én tartott alakuló gyűlést, amelyet meg a tisztikar választását. Elnök lett Tóth Béla VIII. o. t., alelnök Singer Árpád VIII., titkár Győry Kálmán VIII., jegyző Bilik József VIII., másodjegyző Szabó Lajos VII., pénztáros Szládek Eerenc VIII., hely. pénztáros Chinoránszky István

VII., ellenőr Práznovszky Miklós VIII., háznagy Weisz Károly VII., könyvtáros Menyhárt János VII. o. tanuló. (S. Á.)

A pozsonyi áll. keresk. akadémia magyar tagozatának önképzőköre okt. 1-én tartotta meg választó gyűlését. Elnökük: Marcell Zoltán és Ráfael Sámuel IV. o. tanulók. Jegyző Jaross Sarolta IV. — Okt. 8-án pedig műsoros ülés volt melyen Ráfael elnök tartott előadást és beszédet intézett az egybegyűltekhez. Balogh Ferenc a magyar mitológiáról tartott szép előadást. Hámos Bözsi Ady-verseket szavalt. Az önképzőkör vezetője Mayer Laure tanár és Kregár Mária tanárnő. Kívánatos, hogy a közel 250 tanulót számláló magyar keresk. akadémia és a vele egybekapcsolt kereskedelmi iskola a legszélesebb alapon és intenzíven dolgoztassa növendékeit a jól induló önképzőkörben.

A kassai—eperjesi cserkészek okt. 9-én tartották első mozgó táborukat Vilkovszky Armand parancsnok vezetése mellett. Az utirány: Pusztamező-Kijő, Miacsol-vonulat, Kisszeben. Ez volt a Miacsol-hegység főgerincének első magyar cserkész bejárása. Átlagban 1000 méteres emelkedésen haladtak keresztül s a fiúk jól bírták a nehéz turát.

Kossuth-szobor Budapesten. A Mi Lapunk júniusi száma közölte e helyen olvasóival, hogy az ősszel New-Yorkban az ottani magyarság szobrot emel Kossuth Lajosnak. A szobor méltóképen hatalmas ünnepség keretében lesz leplezve, amelyen az Unio elnöke és New-York város polgármestere személyesen jelenik meg. New-York legszebb terén fog állani a nagy szabadságharcos szobra. Most pedig hírül hozzuk olvasóinknak, hogy Budapest székesfőváros is november első napjaiban leplezi le Kossuth Lajos szobrát. A főváros ez alkalommal a nemzet és a kormány egyöntetű segédkezésével országos jellegű ünnepséget rendez.

Erdélyi magyar diák kongresszust tartott 16 erdélyi magyar város kath. diáksága Olasz Péter S. J. vezetése alatt július 10—15-ik napjain Nagyváradon Mayer Antal püspök védelme mellett. Igen sok érdekes kérdést vitattak meg, többek közt azt is, hogy hogyan lehetne a kongregáció keretén belül cserkészetet alapítani? A nagygyűlést a püspök úr által adott bankett fejezte be, amelyen az elhangzott pohárköszöntők közt éltették a cseh-szlovákiai magyar diákságot, az itteni magyar cserkészetet és „A Mi Lapunkat.”

November

a halottak hónapja. Novemberben szokásban van a külső-ségekben is emlékezni a régiekről, akik valaha oldalunk mellett voltak, de a halál kivágta őket az életről November a pietás hónapja. Manapság pedig fölöttébb sokan vannak a világon, akik gyertyát gyújtanak novemberben. Sokan vannak, ó nagyon sokan: a magyarság közt is. Erdély, Kárpátok, Galícia, Oroszország és Szibéria, Románia, Szerbia, Montenegró és Albánia, Tirol és Olaszország, Hollandia és Németország rögei évek óta disztelen, föld-mauzóleumban fogva tartanak egy szélszórót, csendes nagy magyarság-darabot. Vannak itt ezren, százezren, vannak millión. Ez a legutolsó nagy háború magyar aratása, A történelemben ez az utolsó látvány láncszem annak a végtelen láncnak mentén, mely magához kötött ezer esztendőn át sok-sok millió magyart. Mi voltunk a Nyugat svájci gárdája századokon keresztül. Mellünkkel védtük a mögöttünk levőket. Mi életünket áldoztuk fel, mialatt Európában bévül csináltak a nemzetek reneszánszokat és humanizmust, útak ódákat és festettek freskókat. Mikor az angol Magna Chartát meghozták (1215): ugyanannyi angol volt, mint magyar. Ma van 10 millió magyar és 140 millió angol, Mi az oka ennek? Muszáj meglátni végre, hogy a magyarságnak nem voltak jövőbelátó, életösztönű vezérei és fejedelmei. De a magunk hibája is volt. Nagyszerűen értettünk a meghaláshoz másokért, öngyilkosok voltunk öntudat nélkül. Fordult az idő kereke! Ma már látjuk ezt és tudjuk mi a teendő. Ahogy a tavasz kihajítja a virág minden télen át egészségesnek maradt életét, úgy kívánjuk és akarjuk mi a magyarságét. Hogy eljőjjön a mozdító erők zuhogása, a magyar munka, a magyar társadalmi rend, magyar nyelv és magyar jövő munkás egységében. Mi legyünk az emberiség legszélesebb ötélése, az élet legszívósabb uralkodói és vasmunkásai. Kaliforniában a háborúban elesett diákok emlékére egy hatalmas versenypályát építettek, egy stadiont az élet szolgálatában, hogy a novemberi pietás abban élje ki magát, hogy az új generáció testét erősítse, izmait acélosítsa, szeméit élesítse, egyéniségét fejlessze, hogy szóval nemzeti hőseit az egészséges élet kultúrával ünnepelje. Ez kéne nekünk is ide, hogy a sírni akarók már egyszer hallgassanak el, a ravatalozók és bánat, verselők fogjanak kalapácsot és üssék a karókat az új palántákhoz. Fiúk, fel a fejjel, a harsona zeng! A cserkészek az Élet csatasorába állanak. Mosolygó szemek, piros arcok, acél-izmok: ez a jövő. Agitációt az Élet érdekében! Ez kell novemberre mindenütt, ahol magyar ember él. —r—

* Sven Hedin az utolsó igazi felfedező, a Kolumbusz Kristóf nemzetségének huszadik századi tagja, ismét ott bolyong valahol benső Ázsia kellős közepén. Legalább ezt adja hírül a párisi Petit Parisien rövid távirata, mely arról is beszámol, hogy ezúttal Sven Hedin, aki Peking felől indult el még május folyamán, egy csomó tudóstársával és jól felszerelt karavánnal teszi meg ezt a, talán utolsó útját a rejtelmes Tibet felé. Sven Hedin karavánjának méla zugásában, a tevelokomp esüregésében, a kavir sárga homoksziklái mögül kacsingató zord halálban van egy darab európa-bánat. Míg mi itt fenjük a gurkakéseket, egymás torkára forrasszuk a szót, hadihajókat építünk és békét hazudunk Genfben sima frakkban — addig az igaz, örök Ember megtestesítője távol e nyomorúságtól ott járja a Kőrösi-Csomák, Vám-

béreyek, Lóczyk, Almásik útját a nagy Ismeretlenben. Európában nem találatott újság, amely megírta volna Sven Hedin új útját és agitációt rendezett volna a világ legderekabb hőisével, legnemesebb lelkű emberével, legnagyobb felfedezőjével: a 62 éves Sven Hedinnel: az emberebb élet és békésebb béke és kultúrabb kultúra érdekében. Ám álljon itt a diáklap hasábjain ez a pár szó, dokumentumképen, hogy drótok kötnek, piros szív-drótok, a messzi barangoló Cserkészhez.

Regősavatás.

A Szent György Kör regössé avatja mindazokat a csehszlovákiai magyar cserkészeket, akik az év eleje óta elmúlt tíz hónapban dallal, mesével, hegedűszóval és játékkal keresték fel a falusi magyar fiúkat és lányokat. Azok a cserkészek is megkapják a regős nevet, akik a magyar népi kultúra ápolása körül ügyesen buzgókodtak. Legyenek a regösdiákok az ősztől őszi tartó új cserkészesztendőben is a magyar falu igaz barátai és szívják magukba kint a falun a magyar faj szépségeit.

A sok nemes kötelességet jelentő „regős“ nevet a következő cserkészek kapják meg:

Az érsekújvári „Czuczor“ csapatból: Balázs András, Barák József, Berényi Sándor, Czuczor Pál, Dobossy László, Halász Lajos, Jócsik Lajos, Kardos Ferenc, Kovács Pál, Laczkó István, Szabó Lajos, Szabó Sándor, Zsittnyan József.

A losonci „Madách“ csapatból: Béres György, Christ Ernő, Eötvös Oszkár, Gondás Lajos, Gottlieb Dezső, Kuliffay Endre, Lóska Károly, Polgáry Pál, Rakottay Győző, Róna János, Schleicher Pál.

A pozsonyi „Kiskárpátok“ csapatból: Anda Tibor, Babcsán Károly, Farkas Mihály, Krüger Frigyes, Ludwig Aurél, Márton Ödön, Mikulik Gyula, Plutzer Károly, Reimann Gyula, Reimann László, Rékai Károly, Wagner József.

A beregszászi „Bagoly“ csapatból: Haba Tibor, Lakatos Sándor, Papp Simon, Pataky Menyhért, Török Ferenc, Tóth Miklós, Vass György, Zapf László.

A rimaszombati „Tomba“ csapatból: Dobó István, Haas István, Hupka József, Páricska Zoltán, Szilassy István, Tarr László, Weinberger Tibor.

A komáromi „Jókai“ csapatból: Kőrös István, Vargha Sándor.

A pozsonyi „Szent György Kör“ középiskolás cserkészei közül: Csáder László.

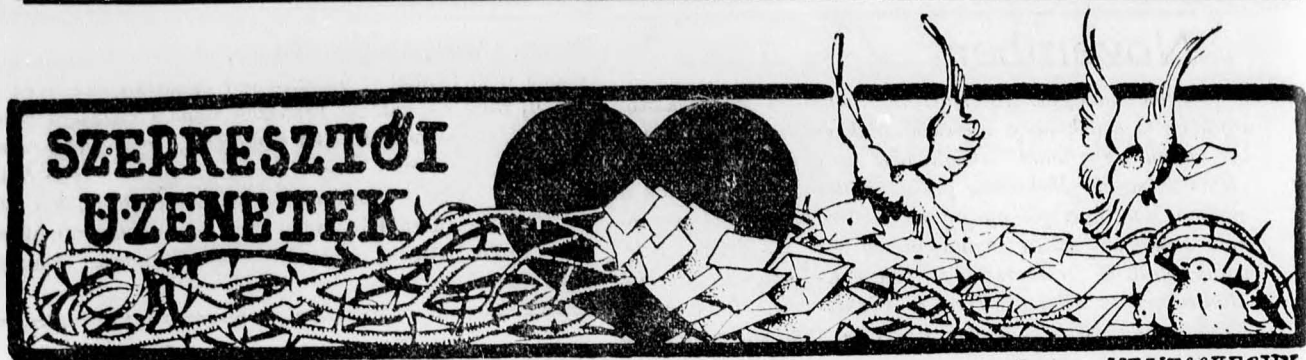
A főiskolás cserkészek zászlaja Szlovenszko és Ruszinszko 55 újonnan avatott regöse előtt tisztelegve meghajol. Jó munkát!

Pozsony, 1927. október 15.

A Szent György Kör vezetősége

„Az élet csak azokat szereti, akik őt szeretik.“

Ady Endre.

Regős NEMESSZEGHY

A Regős diákoknak. A Mi Lapunk 155. oldalán közzétett népdal, melyet Izsnyétén tanítotok, Kodály Zoltán gyűjtésében a következő szöveggel fordul elő:

1.) Gerencséri utca	2.) Le is szakajtottam
Végig piros rózsza	El is hervasztottam
Szállj le kocsis az ülésről,	Gerencséri de leányokból
Szakajj egyet róla,	Egyet választottam,
Szállj le kocsis az ülésről	Gerencséri de leányokból
Szakajj egyet róla.	Egyet választottam.

Kodály Zoltán a nyítramegyei Gerencsér községben hallotta. Kottája Rozsnyai Károlynál jelent meg húsz esztendővel ezelőtt. (Bartók Béla—Kodály Zoltán dr.: Magyar népdalok.) Előszavából a következő gondolatokat idézem: „Találnának bár népünk lelkének ezek a sokszor őseredeti megnyilatkozásai fele annyi szeretetre, mint amennyit érdemelnek. Eltart még soká, míg elfoglalják az őket megillető helyet házi és nyilvános zeneéletünkben. A magyar társadalom túlnyomó része még nem elég magyar, már nem elég naiv és még nem elég művelt arra, hogy ezek a dalok közelebb férközzenek a szívéhez. A magyar népdal a hangversenyteremben! Különösen bangzik ma még. Hogy egyszerbe kerüljön a világdalirodalom remekeivel és a — külföldi népdallal. De megjön az ideje ennek is. Mikor majd lesz magyar házi muzsika és a magyar család zenélése nem éri be a legalacsonyabb rendű külföldi kopléval, belföldi népdalglyári portékával. Mikor majd lesz magyar énekes. Mikor nemcsak a ritkaságok néhány kedvelője tudja majd, hogy másféle „magyar népdal” is van a világon, mint a „Ritka búza” és az „Ityóka-pityóka”. — Bartók—Kodály első gyűjteménye azóta világhírűvé vált s e két kiváló magyar zenész érdeméből a magyar dal meghódította a földkerekség minden hangversenydobogóját. (Drf.)

A Mi Lapunk minden tudósítójának, aki az egyes cserkészcsapatok, iskolai önképzőkörök, stb. életéről és mozgólódásáról tudósítja a lapot, szóval híreket küld be, ezenel hírül adjuk, hogy azon legyenek, hogy a híreket gyorsan, lehetőleg minden hó 15-éig, rövidre, velőre fogva írják meg és küldjék be a főszerkesztőhöz Losonera (Madách u. 11 sz.) A szerkesztőség élni fog a mindenkorai redakciós joggal, hogy a hosszú lére eresztett híradásokat megkurtítja és csak azt hozza le a Hírek hasábjain, ami a küldött tudósításban a fontos és velős; ami pedig mellékes szószaporítás, lényegtelen, azt áthúzza a vörös ceruza. Ezért persze egyetlen barátja és tudósítója sem haragszik meg a Mi Lapunkra. Ugye, hogy nem?! — Kiss József, Tápító-Györgye. Könyveinek engedélyezéséhez gratulálók s örvendek, hogy ezentúl — ideje engedvén — többször lesz szerencsém kedves írásaihoz. Szíjj Béla kézimunkája gyönyörű. Szíves üdvözléttel! — Halász Antal, Mittweida (Szászország) A hibát kijavítottuk. A lap rendesen megy. — Delej Zsuzsa, Brüllés. Készséggel küldöm A Mi Lapunkat, melyet külföldön

sem akar nélkülözni. Belgiumba is. Beleszokott-e már az egyetemi életbe? Nem kaphatnék az ottani diákéletéről egy kis rajzot, hangulatot? — Óváry Gyula, Nagyvárad. Köszönöm a híreket és a lapokat. De máskor több adatot kérek, hogy a referátát alaposabban lehessen feldolgozni. Az előfizetésed októberben járt le. — Német Béla, Ipolyszakallas. A fejtörő megfejtése jó. A pályázatban részt veszel. A beküldött számrejtvény igen könnyű. — Mészáros F. S., Egyházzelle. Ha irsz, pláne vonalas papiroson, írj olvashatóan és egyenesen, mert így nemesak beküldött fejtörőid rébuszok, de irásod méginkább az s-enek megfejtésére nincs érkezésem. — Haba Tibor, Beregszász. A kért számok elmentek. Örvendek, hogy a lap kapós és a rendelt mennyiségnél több lapszám fogy el. Csak rajta! — Faragó Miklós, Komárom. Előfizetésed december végéig rendben van. — Dobossy Laci, Ujvar. Adott címre elküldtem a lapot. Népszínművet bajos ajánlani. Küldeni sem tudok, mert nincs raktáron. Az ilyesmit a rendezőnek kell kiválasztania a szereplők száma és előadóképessége szerint. — Sziklay Laci, Kassa. „A kis veréb” jön. A másik — irányzatossága miatt — ez idő szerint nem közölhető, pedig nagy-nagy igazság van benne és álláspontod tiszteletreméltó. A jutalomkönyv küldését megreklamáltam Fenyves úrnál. — Kiss József, Tápítógyörgye. A két nagyszerű cikket köszönöm. A jelzett kézírások nem voltak mellékelve. Tessék őket alkalmmilag elküldeni. — Gy. K., Ujvár. Tárgyválasztásod nem rossz, de a kidolgozás szintelen. Több cselekvény, több jellemző vonás kell az ilyesmihez. A sok elmélkedés, okoskodás árt úgy a rajznak, mint az elbeszélésnek. — K. G., Pozsony. A Mi Lapunk ifjúsági lap. Polemiáknak elvből helyet nem adhatunk. Az ilyesmit magánlevelben kell elintézni. — Sándor Károly, Eperjes. A rendelt cserkészsegítségnyújtás nincs raktáron. Egy kis türelmet kérek. Az elszámolás helyes, de a könyvek után nem jár százalék.

A Mi Lapunk szerkesztősége és kiadóhivatala: Lučenec (Losonc) Madách-utca 11. E címre küldendők. A Mi Lapunk részére szánt kéziratok, levelek, rejtvény megfejtések, pályázatok, hirdetések, előfizetési bejelentések stb.

Tamás Lajos társszerkesztő címe: Bratislava (Pozsony) Hosszú-utca 23. szám II.

Fenyves Pál dr. főmunkatárs címe: Budapest (Magyarország) IV., Egyetem-utca 4., I.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Scherer Lajos Lučenec (Losonc) Madách-utca 11.

Belföldi előfizetés: Egyes szám ára 2 Ké. Egész övre 20 Ké. A pénz legelőszertibb a 210698 sz. postatakarékszámra esekjén beküldeni.

Külföldi előfizetés: 25 Ké (átszámítva: Magyarországra 56000 mK = 450 pengő, Romániába 176 leu). A pénz legelőszertibb postautalványon küldeni.

A Mi Lapunk megjelenik (július és augusztus kivételével) minden hó elsején.